

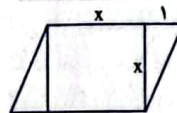
ریاضی و آمار

ریاضی و آمار / فصل ۱ / درس ۲

گزینه ۱۳

درسمانک: محیط و مساحت اشکال هندسی مورد نیاز شما در کنکور در جدول زیر برای شما آورده شده است:

نام شکل	محیط	مساحت
مربع	(یک ضلع $\times 4$)	یک ضلع به توان ۲
مستطیل	(عرض + طول) $\times 2$	عرض $\times$ طول
مثلث	مجموع سه ضلع	ارتفاع $\times$ قاعده $\div 2$
دایره (شعاع دایره)	$2\pi r$	πr^2
متوازی الاضلاع	مجموع چهار ضلع	ارتفاع $\times$ قاعده
لوزی	مجموع چهار ضلع	قطر بزرگ $\times$ قطر کوچک $\div 2$
ذوزنقه	مجموع چهار ضلع	ارتفاع $\times$ مجموع قاعده‌ها $\div 2$

$$S_{\text{مربع}} = \frac{3}{4} S_{\text{مثلث}} + \frac{27}{32} \Rightarrow x^2 = \frac{3}{4} \left(\frac{x}{2} \right) + \frac{27}{32}$$

$$\Rightarrow 32x^2 = 12x + 27 \Rightarrow 32x^2 - 12x - 27 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = 144 + 4(32)(27) = 3600 \Rightarrow x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$$

$$\Rightarrow x = \frac{12 \pm 60}{64} \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{9}{8} \text{ قابل قبول} \\ x = \frac{12-60}{64} < 0 \Rightarrow \text{غیر قابل قبول} \end{cases}$$

$$\text{اندازه قاعده} = x + 1 = \frac{9}{8} + 1 = \frac{17}{8}$$

ریاضی و آمار / فصل ۱ / درس ۳

گزینه ۲

می‌دانیم ریشه هر معادله در خود آن معادله صدق می‌کند پس الان $x=2$ در

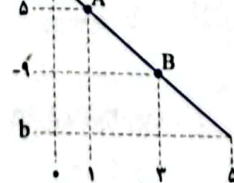
$$\frac{2+1}{2-3} - \frac{2}{2} = \frac{2m^2}{2(2-3)} \Rightarrow \frac{3}{-1} - 1 = \frac{2m^2}{-2}$$

$$\Rightarrow -3 - 1 = \frac{2m^2}{-2} \Rightarrow 8 = 2m^2 \Rightarrow m = \pm 2$$

ریاضی و آمار / فصل ۲ / درس ۳

گزینه ۴

تابع به صورت مقابل است:

حرکت از نقطه A به نقطه B تابع ۲ واحد به جلو حرکت کرده و ۱۴ واحد به پایین؛ پس هر واحدی که به سمت جلو حرکت کنیم، ۷ واحد از عرض کم می‌شود.

$$b = -9 - (2 \times 7) = -23 \Rightarrow -23 \leq y \leq 12$$

$$a = 5 + 7 = 12$$

به کمک روابط $f(1) = 5$ و $f(3) = -9$ معادله خط را می‌نویسیم:

$$\left(A \begin{vmatrix} 1 & 3 \\ 5 & -9 \end{vmatrix} B \begin{vmatrix} x_1 & x_2 \\ y_1 & y_2 \end{vmatrix} \right) \Rightarrow m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{-9 - 5}{3 - 1} = \frac{-14}{2} = -7$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 5 = -7(x - 1) \Rightarrow y = -7x + 12$$

حالا با توجه به دامنه تابع f یعنی $0 \leq x \leq 5$ و ۵ را نسبت می‌دهیم:

$$y = -7x + 12 \begin{cases} x=0 \Rightarrow y = -7(0) + 12 = 12 \\ x=5 \Rightarrow y = -7(5) + 12 = -23 \end{cases}$$

پس برد تابع f برابر با $12 \geq y \geq -23$ می‌باشد.

ریاضی و آمار / فصل ۲ / درس ۱

گزینه ۱۳

درسمانک: ۱ اگر تابع f به شکل زوج مرتبی بیان شده باشد و بدانیم

f ثابت است تمام عضوهای دوم زوج‌ها باید با هم برابر باشند.

۲ فرض کنید گفته شود دامنه تابع $f = \{(a, b), (c, d), (e, f)\}$ دوجزئی است در صورتی که ظاهراً سه عضو a, c, e را دارد در این گونه مسائل باید عضوهای اول را دوباره با هم مساوی قرار دهیم:

$$a = c, c = e, e = c$$

البته جواب‌های نهایی را با فرض سؤال، چک کنید.

در تابع ثابت، مؤلفه‌های دوم همگی با هم برابرند:

$$n^2 + 2n = 8 \Rightarrow n^2 + 2n - 8 = 0$$

$$\Rightarrow (n - 2)(n + 4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = 2 \\ n = -4 \end{cases}$$

n طبیعی است پس فقط $n = 2$ را می‌پذیریم.

$$2t^2 = 8 \Rightarrow t^2 = 4 \Rightarrow t = \pm 2$$

$$f = \{(m+6, 8), (-2, 8), (1-2m, 8)\}$$

تابع دوجزئی است و m و n طبیعی‌اند (اگر $m+6 = -2$ باشد آنگاه $m = -8$ و

$$1-2m = -2 \Rightarrow m = 1$$

m طبیعی نیست:

$$f = \{(v, 8), (-2, 8)\} \Rightarrow v - 2 = 5$$

گزینه ۱۲

ریاضی و آمار / فصل ۲ / درس ۱

$$\left. \begin{aligned} f(x) &\Rightarrow 2(b^2 - 1) = 0 \Rightarrow b = \pm 1 \\ g(x) &\Rightarrow (b+1) = 0 \Rightarrow b = -1 \end{aligned} \right\} \text{اشتراک} \rightarrow b = -1$$

(توجه کنید که $g(x)$ به صورت $g(x) = (b+1)x^2 - 2a$ است)

$$\left. \begin{aligned} f(x) &= a \\ g(x) &= -2a \end{aligned} \right\} \Rightarrow f \times g = -2a^2 = -8 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = \pm 2$$

a و b را پیدا کردیم حالا می‌رویم سراغ خواسته سؤال:

$$|ab| = |(\pm 2)(-1)| = |\pm 2| = 2$$

گزینه ۱۲

ریاضی و آمار / فصل ۲ / درس ۴

درسمانک: درمورد محور تقارن یک سهمی باید گفت: محور تقارن

خطی است موازی محور yها که از نقطه رأس سهمی عبور می‌کند و دقیقاً

سهمی را نصف کرده است. همان‌طور که ذکر کردیم، محور تقارن از رأس

سهمی عبور می‌کند؛ پس معادله خط این محور برابر است با:

$$x = -\frac{b}{2a}$$

ضمناً اگر گفته شود رأس سهمی روی خط افقی $y = k$ قرار دارد به این

معنی است که عرض رأس برابر k است.

$$\text{محور تقارن } y = ax^2 + bx + c \text{ به صورت } x = -\frac{b}{2a} \text{ است:}$$

$$y = ax^2 + 2x + c \Rightarrow \text{محور تقارن } = x = -\frac{2}{2a} = -1 \Rightarrow a = \frac{2}{2}$$

ریاضی و آمار ۲ / فصل ۱ / درس ۱

گزینه ۱۱

بررسی گزینه ها: $(T \Leftrightarrow T) \vee r \equiv (T \vee r) \equiv T$

$\sim (T \wedge T) \wedge r \equiv (F \wedge r) \equiv F$

$(T \Leftrightarrow F) \Leftrightarrow (T \Rightarrow T) \equiv (F \Leftrightarrow T) \equiv F$

$(F \vee T) \Leftrightarrow \sim (T \vee F) \equiv (T \Leftrightarrow F) \equiv F$

ریاضی و آمار ۲ / فصل ۲ / درس ۱

گزینه ۱۲

حواستون باشه: برای به دست آوردن خط فقر دو روش وجود دارد:

۱ میانگین
خط فقر = $\frac{19+8+2+1+8+2+2+6+13+3+4+3+4+a+6+2+10+4+8}{12}$

برای وقتی قابل استفاده است که داده دور افتاده در بین داده ها نداریم و داده ها نزدیک به هم هستند.
وقتی قابل استفاده است که داده دور افتاده داریم.

خط فقر، نصف میانگین است؛ یعنی میانگین داده ها $2 \times 3/5$ یا ۷ میلیون است.
$$\frac{19+8+2+1+8+2+2+6+13+3+4+3+4+a+6+2+10+4+8}{12} = 7$$

$\frac{78+a}{12} = 7 \Rightarrow 78+a = 7 \times 12 \Rightarrow a = 6$

برای به دست آوردن میانه داده ها، باید آن ها را به ترتیب صعودی مرتب کنیم:
 $1/8, 2/2, 3/4, 3/4, 4/8, 6/6, 6/2, 8/2, 19$

میانه = $\frac{4/8+6}{2} = 5/4$

حال برای به دست آوردن خط فقر بر حسب میانه، $5/4$ را نصف می کنیم (۲/۷)
که دو نفر زیر خط فقر هستند.

ریاضی و آمار ۱ / فصل ۱ / درس ۲

گزینه ۱۳

نقطه سربه سر یعنی جایی که سود برابر با صفر است.

$P(x) = R(x) - C(x) \Rightarrow P(x) = 10x^2 + 2200x - 720000 = 0$

$\Rightarrow x^2 + 220x - 72000 = 0$

$\Rightarrow (x+400)(x-180) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 180 \\ x = -400 \end{cases}$

$x = 180$ مقدار قابل قبول برای تعداد کالا است.

ریاضی و آمار ۲ / فصل ۲ / درس ۱

گزینه ۱۴

نکته: ۱ واریانس و انحراف معیار چند داده آماری زمانی صفر است که همه داده ها با هم برابر باشند، به داده های زیر دقت کنید: $5, 5, 5, 5 \Rightarrow \sigma^2 = 0, \sigma = 0$
۲ اگر چند داده به داده های آماری ما اضافه شود به طوری که میانگین داده ها تغییر نکند، باید میانگین داده های اضافه شده با میانگین داده های قبلی برابر باشد.
۳ فرمول واریانس برابر با $\sigma^2 = \frac{A}{N}$ است که A همان مجموع مربعات اختلاف داده ها از میانگین است.

انحراف معیار صفر زمانی است که داده ها برابر باشند؛ با اضافه شدن $11, 5, 8$ میانگین کل داده ها تغییری نمی کند پس میانگین کل برابر با میانگین $11, 5, 8$ است:

$\bar{x} = \frac{11+5+8}{3} = 8$ ، اولیه $\sigma^2 = \frac{A}{N} \Rightarrow 0 = \frac{A}{5} \Rightarrow A = 0$

حالا واریانس جدید را می یابیم:

$\sigma^2 = \frac{A + (11-8)^2 + (5-8)^2 + (8-8)^2}{8} = \frac{18}{8} = 2/25$

$\sigma = \sqrt{2/25} = 1/5$

ریاضی و آمار ۲ / فصل ۱ / درس ۱

گزینه ۱۵

اعداد زوج: ۲, ۴, ۶, ۸

اعداد فرد: ۱, ۳, ۵, ۷, ۹

۲ فرد و ۳ زوج: $\binom{4}{3} \binom{5}{2} = 4 \times 10 = 40$

→ ۴۵

۱ فرد و ۴ زوج: $\binom{4}{4} \binom{5}{1} = 1 \times 5 = 5$

عرض رأس سهمی $y = 1$ است؛ پس $S(-1, 1)$ در تابع صدق می کند:

$y = \frac{3}{4}x^2 + 3x + c \xrightarrow{S(-1,1)} 1 = \frac{3}{4} - 3 + c \Rightarrow c = \frac{5}{4}$

$ac = \frac{3}{4} \times \frac{5}{4} = \frac{15}{16} = \frac{375}{100} = 3/75$

ریاضی و آمار ۲ / فصل ۲ / درس ۲

گزینه ۱۶

$f(0/7) = \left[1 - \frac{0/7}{3}\right] = \left[1 - \frac{7}{30}\right] = \left[\frac{23}{30}\right] = 0$

$f(\pi) = \left[1 - \frac{\pi}{3}\right] = -1$

$f(0/7) + 2f(\pi) = 0 + 2(-1) = -2$

ریاضی و آمار ۱ / فصل ۲ / درس ۴

گزینه ۱۷

درسنامه: در سهمی $y = ax^2 + bx + c$ اگر $a > 0$ دهانه سهمی رو به بالا باشد تابع دارای min است. $\leftarrow$
در سهمی $y = ax^2 + bx + c$ اگر $a < 0$ دهانه سهمی رو به پایین باشد، تابع دارای max است. $\leftarrow$

تابع $y = ax^2 + bx + c$ دارای ماکزیمم است. اگر $a < 0$ و طول آن $-18m < 0 \Rightarrow m > \frac{1}{18}$ است. $x = \frac{-b}{2a}$

$x = \frac{-8(m^2+1)}{2(-18m)} = \frac{1}{2} \Rightarrow -16m^2 - 16 = 2 - 36m$

$\Rightarrow (4m-6)(4m-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = \frac{3}{4} \\ m = \frac{6}{4} = \frac{3}{2} \end{cases} \Rightarrow 16m^2 - 36m + 18 = 0$

هر دو مقدار بزرگتر از $\frac{1}{18}$ هستند و پذیرفته اند.

ریاضی و آمار ۱ / فصل ۳ / درس ۲

گزینه ۱۸

حد اقل میانگین: بقیه روزها یک دستگاه فروش رود:

میانگین = $\frac{5 \times 1 + 8}{6} = \frac{13}{6}$

حداکثر میانگین: بقیه روزها ۷ دستگاه فروش رود:

میانگین = $\frac{5 \times 7 + 8}{6} = \frac{43}{6}$

پس میانگین عددی بین $\frac{13}{6}$ و $\frac{43}{6}$ است و فقط ۵ پذیرفته است.

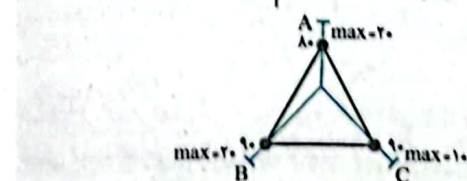
ریاضی و آمار ۱ / فصل ۴ / درس ۲

گزینه ۱۹

درسنامه: نمودار راداری (ستاره ای - تار عنکبوتی): وقتی به دنبال بررسی هم زمان سه یا بیشتر از سه متغیر برای یک واحد آماری باشیم، از این نمودار استفاده می کنیم.

در نمودار راداری داریم: زاویه بین هر دو شعاع مجاور = تعداد متغیرها
در نمودار راداری، مقادیر روی نمودار از مقادیر واقعی داده ها نیستند و با استفاده از رابطه تناسب می توانیم مقادیر واقعی را به دست آوریم، به عنوان مثال:

$A \rightarrow \frac{80}{100} \mid \frac{x}{20} \Rightarrow x = \frac{80 \times 20}{100} = 16$

در نمودار راداری داریم:

$\text{عدد واقعی} = \frac{\text{عدد روی نمودار}}{\text{بیشینه}} \times 100 \Rightarrow 41 = \frac{x}{5} \times 100 \Rightarrow x = \frac{41}{20} = 2/05$

زبان و ادبیات فارسی

۲۱. گزینه ۴: علوم و فنون ادبی ۱ / درس ۱۰ / تاریخ ادبیات

با توجه به کتاب درسی دهم، فردوسی، شهید بلخی، فرخی سیستانی و رودکی از شاعران قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم هستند. ضمناً خواجه عبدالله انصاری در کتاب درسی به عنوان شاعر معرفی نشده است.

۲۲. گزینه ۱: علوم و فنون ادبی ۱ / درس ۷ / سبک‌شناسی

در بیت گزینه ۱، هیچ یک از ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی دیده نمی‌شود. وجود واژگان عربی «ضرب و حرب» نیز مؤید خراسانی نبودن این بیت است. ویژگی زبانی سایر گزینه‌ها: ۱. اتصال ضمیر «شان» به حرف ربط «که» در نقش متمم نشانه یک دستور زبان تاریخی است. ۲. وجود واژه کهن و مهجور «فتراک» استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم در ترکیب «به بند کمر بر»

در سنامک: ویژگی‌های شعری سبک خراسانی در سه قلمرو زبانی، ادبی و فکری:

۱. قلمرو زبانی: ۱. سادگی زبان شعر ۲. کم بودن لغات عربی ۳. تفاوت تلفظ برخی کلمات در مقایسه با زبان امروز ۴. کهنه و مهجور بودن برخی لغات ۵. استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم

۱. قلمرو ادبی: ۱. قالب عمده شعر قصیده است و مسقط و ترجیع‌بند و مثنوی به تدریج شکل می‌گیرد و غزل در اواخر این دوره رشد می‌کند ۲. استفاده از آرایه‌ها به صورت طبیعی و در حد اعتدال ۳. سادگی قافیه‌پردیف ۴. بهره‌گیری از تشبیه حسی

۱. قلمرو فکری: ۱. وجود روحیه نشاط و خوش‌باشی ۲. واقع‌گرا، ساده، محسوس و عینی بودن شعر ۳. زمینی بودن معشوق ۴. حاکم بودن روح حماسه ۵. پندآموز و اندرزگونه بودن ۶. مدحی و ستایش‌گونه بودن

۲۳. گزینه ۳: علوم و فنون ادبی ۱ / درس ۴ / تاریخ ادبیات

بررسی موارد نادرست: ویژگی‌های ذکر شده مربوط به نثر سامانی است. در نثر دوره سامانی اصطلاحات علمی و اشعار و امثال رایج نشده بود.

۲۴. گزینه ۴: علوم و فنون ادبی ۲ / درس ۱ / تاریخ ادبیات

نثر این کتاب در مقدمه «مصنوع» و در ادامه «ساده و عالمانه» است.

۲۵. گزینه ۲: علوم و فنون ادبی ۲ / درس ۴ / سبک‌شناسی

بررسی ابیات: ۱. تقدیر گرایی دارد. (شاعر می‌گوید من چه مانند خار باشم و چه مانند گل، طوری رویدادم که چمن‌آرا یا همان خداوند خواسته است.) ۲. غم‌گرایی دارد اما وجود آرایه اسلوب معادله در این بیت، از ویژگی‌های سبک هندی است. ۳. توصیف طبیعت است، بنابراین مربوط به سبک خراسانی است. ۴. درباره عشق‌گرایی و ارزش‌بخشی عشق است.

در سنامک: ویژگی‌های شعری سبک عراقی در سه قلمرو زبانی، ادبی و فکری:

قلمرو	ویژگی‌ها
زبانی	۱. حفظ چهارچوب قدیم (خراسانی) و پیدا کردن بعضی ویژگی‌های جدید ۲. کم شدن لغات اصیل فارسی و بیشتر شدن لغات عربی ۳. استفاده از «می» به جای «همی» ۴. استفاده از «در» به جای «اندر» و کم کاربرد شدن «ابا، ابر، ایدون، ایدر» ۵. کم شدن کاربرد «مر» در کنار مفعول مهم‌ترین ویژگی: در آمیختن مختصات نو و کهن
ادبی	۱. رواج بیشتر قالب غزل و تثبیت جایگاه تخلص در انتهای آن ۲. استفاده زیاد از بیان و بدیع (آرایه‌های ادبی، مخصوصاً تشبیه و استعاره و مجاز و کنایه) ۳. خارج شدن شعر از دربار و از رونق افتادن قصیده و رواج غزل عاشقانه و عارفانه
فکری	۱. ستایش عشق ۲. غم‌گرایی ۳. فراق ۴. توجه به دنیای درون (ذهن‌گرایی) ۵. رواج روحیه عرفانی و اخلاقی ۶. باور به قضا و قدر ۷. آسمانی بودن معشوق ۸. بازتاب بیشتر علوم در شعر ۹. توجه به امور اخروی ۱۰. رواج تصوف ۱۱. بی‌اعتباری دنیا ۱۲. پرهیز از ریاکاری و زهدریایی

ریاضی و آمار ۳ / فصل ۱ / درس ۲

۱۶. گزینه ۱: ریاضی و آمار ۳ / فصل ۱ / درس ۲

ابتدا ۳ نفر را از بین ۹ نفر انتخاب می‌کنیم:

$$n(S) = \binom{9}{3} = \frac{9 \times 8 \times 7}{3 \times 2 \times 1} = 84$$

حالا باید از هر گروه، ۱ نفر را انتخاب کنیم:

$$n(A) = \binom{4}{1} \binom{3}{1} \binom{2}{1} = 4 \times 3 \times 2 = 24$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{24}{84} = \frac{2}{7}$$

ریاضی و آمار ۳ / فصل ۲ / درس ۱

۱۷. گزینه ۳: ریاضی و آمار ۳ / فصل ۲ / درس ۱

یکی از جملات در ضابطه بالا و دیگری در ضابطه پایین هستند، چون از بین دو عدد متوالی، یکی زوج و دیگری فرد است.

k مقداری صحیح است و n باید صحیح باشد، پس n مضرب ۱۵ است:

$$\left. \begin{aligned} a_{15} &= 2 \\ a_{12} &= 100 - \frac{1}{4}(196) = 2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow k = 2$$

$$a_{16} = 100 - \frac{1}{4}(256) = -28 \Rightarrow k - a_{16} = 2 - (-28) = 30$$

ریاضی و آمار ۳ / فصل ۲ / درس ۲

۱۸. گزینه ۴: ریاضی و آمار ۳ / فصل ۲ / درس ۲

در سنامک: ۱. جمله عمومی دنباله حسابی با جمله اول a_1 و اختلاف مشترک d برابر است با:

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

مجموع n جمله اول دنباله حسابی از روابط زیر قابل محاسبه است:

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n)$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_{12} = \frac{12}{2}(2a_1 + (11 \times -0.5)) = 9$$

$$\Rightarrow 12a_1 - 33 = 9 \Rightarrow a_1 = \frac{42}{12} \Rightarrow a_1 = \frac{7}{2}$$

ریاضی و آمار ۳ / فصل ۳ / درس ۱

۱۹. گزینه ۱: ریاضی و آمار ۳ / فصل ۳ / درس ۱

$$a_1 = \frac{4}{3}$$

$$a_5 = \frac{1}{3} \Rightarrow a_1 r^4 = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{4}{3} r^4 = \frac{1}{3} \Rightarrow r^4 = \frac{1}{4} \Rightarrow r = \pm \frac{1}{\sqrt{2}}$$

اگر $r = -\frac{1}{\sqrt{2}}$ آن‌گاه $d < 0$ می‌شود که در تضاد با شرایط سؤال است.

(هرچند علامت r، تأثیری در خواسته سؤال ندارد.)

$$e = a_7 = a_5 r^2 = \frac{1}{3} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{9}$$

ریاضی و آمار ۳ / فصل ۳ / درس ۲

۲۰. گزینه ۴: ریاضی و آمار ۳ / فصل ۳ / درس ۲

در سنامک: روابط زیر در توان‌های گویا برقرار است:

$$1. \sqrt[n]{a^m} = a^{\frac{m}{n}} \quad (a > 0) \quad 2. a^{-n} = \frac{1}{a^n} \quad \text{یا} \quad \left(\frac{a}{b}\right)^{-n} = \left(\frac{b}{a}\right)^n$$

$$3. a^m \times a^n = a^{m+n} \quad 4. \frac{a^m}{a^n} = a^{m-n}$$

$$5. (a^m)^n = a^{m \times n}$$

ابتدا اعداد پایه‌ها را تا حد امکان تجزیه می‌کنیم:

$$(81)^{-1} = 3^{-4}$$

$$9x^{-1} = 3^{2x-2}$$

$$\left(-\frac{1}{3}\right)^x = (-3)^{-x}$$

معادله را بازنویسی می‌کنیم:

$$3^{-4} \times 3^{2x-2} = (-3)^{-x} \Rightarrow 3^{2x-6} = (-3)^{-x}$$

$$2x-6 = -x \Rightarrow x = 2$$

چون x زوج است، $(-3)^{-x}$ برابر همان 3^{-x} است.

۲۶. گزینه ۱۱ علوم و فنون ادبی ۲ / درس ۱۰ / سبک شناسی
بیت گزینه ۱۱ درباره «تقدیر گرایی» و از ویژگی های سبک عراقی است.
بررسی سایر گزینه ها: ۱ در این بیت اسلوب معادله و به کارگیری ردیف طولانی و خوش آهنگ دیده می شود. ۲ اسلوب معادله دارد. ۳ حسن تعلیل دارد که از ویژگی های شاخص سبک هندی است.

درسنامه: تمام ویژگی های شعری سبک هندی را در جدول زیر مرور می کنیم.

قلمرو	ویژگی ها
زبانی	۱. راه یافتن زبان کوچه و بازار به شعر ۲. ورود لغات عامیانه مانند: نزاکت، قالی، پل، بخیه، شیشه، سفال و... ۳. ورود لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان ۴. کم کاربرد شدن لغات عربی ۵. واقع گرا بودن زبان
ادبی	۱. کاربرد بدیع و بیان به صورت طبیعی و تصادفی ۲. پزرنک بودن آرایه های حسن تعلیل و اسلوب معادله و حس آمیزی و همچنین تلمیحات رایج در مضمون سازی ۳. غزل، قالب شعری مسلط بود. ۴. استفاده از ردیف های طولانی و خوش آهنگ مثل: خواهم شدن، می شود پیدا، می برد مرا، دیگر است و...
فکری	۱. معنی گرا بودن در شعر (صورت گرا نبودن) ۲. خلاصه شدن معنا در تکبیت ۳. مضمون یابی و ارائه خیال خاص و معنی برجسته ۴. انتزاعی بودن مفاهیم و تصاویر

۳۰. گزینه ۳ علوم و فنون ادبی ۲ / درس ۳ / آرایه های ادبی
بررسی گزینه ها: ۱ لب جانان مثل انگشتر / پشت من مثل چنبر / بار فراق (تشبیه) ۲ دلم مثل انگشتر خالی شد / دلم مثل انگشتر نگیں گرفت / نگیں مهر (تشبیه) ۳ پشت من مثل چنبر / بار هجر / لب لعل / لب یار / شکل انگشتر (تشبیه) ۴ طره شبرنگ (تشبیه)

۳۱. گزینه ۲۱ علوم و فنون ادبی ۲ / درس ۹ / آرایه های ادبی
بررسی استعاره در سایر گزینه ها: ۱ چشم روزگار (اضافه استعاری) / آن مه تابان (استعاره مصرحه) ۲ ای شمع (استعاره مصرحه از یار که شهری را به آتش کشیده است) / پروانه (استعاره مصرحه از عاشق) ۳ لعل (استعاره مصرحه از لب یار)

۳۲. گزینه ۱۱ ترکیبی / آرایه های ادبی
تشبیه: همچون ذره / ایهام تناسب: مهر (در معنای «خورشید» معنا نمی دهد ولی با خورشید و ذره تناسب دارد) / ایهام: هوا (در هر دو معنای «آسمان» و «هوس» در بیت معنا می شود) / استعاره: اینکه ذره عاشق شود تشخیص و استعاره است.

۳۳. گزینه ۳ ترکیبی / آرایه های ادبی
در گزینه ۳ «در شدت گریه» اغراق شده است. قمر «استعاره» از صورت یار است و ابر زلف و ابر دیده دو «اضافه تشبیهی» بیت هستند.
بررسی سایر گزینه ها: ۱ استعاره: هما، استعاره از بخت / تشبیه: آشیان شادی، هما چو مرغ حلق بریده / اغراق ندارد. ۲ استعاره: گوش چرخ (تشخیص و اضافه استعاری) / اغراق در شدت گریه / تشبیه: فرش خاک (تشبیه دوم وجود ندارد) / اغراق در شدت عشق و دوری از عقل / تشبیه: او چو بی دلان، او چو ابلهان / استعاره ندارد.

۳۴. گزینه ۴ ترکیبی / آرایه های ادبی
استعاره: از «مروء» چیزی طلبیدن (تشخیص و استعاره) / ایهام: صفا در بیت دوم: ۱ کوه صفا ۲ شادابی / جناس: «که» و «به» / ایهام تناسب (عین): مصرع اول و «صفا» در مصرع دوم «جناس تام» نیز وجود دارد / تلمیح: اشاره به اعمال عبادی حجاج در حج تمتع.

۳۵. گزینه ۲۱ ترکیبی / آرایه های ادبی
در گزینه ۲ «مصرع دوم تمثیل است اما متناقض نما وجود ندارد»
بررسی سایر ابیات: ۱ ایهام: (سر بلند: ۱ دراز ۲ دارای اختصار) / دستگیری ۱ اسیر و دست بسته ۲ مورد کمک قرار گرفته / استعاره مکنیه: دستگیری زلف و سر بلندی زلف تشخیص و استعاره مکنیه دارد. ۳ ایهام تناسب (عین): معنای مدنظر: مانند، تناسب با چشم / تشخیص: خشمگین شدن و روا کردن کام به چشم نسبت داده شده که تشخیص است. ۴ استعاره: لعل استعاره از لب و خنده لعل و طعنه جزم هم تشخیص و استعاره است / بیت دارای موازنه است، یعنی تک تک کلمات در مصرع به ترتیب با هم هم وزن هستند

۲۷. گزینه ۴ علوم و فنون ادبی ۳ / درس ۱ و ۷ / تاریخ ادبیات
بررسی سایر گزینه ها: ۱ نخستین رمان تاریخی معاصر «شمس و طغرا» اثر محمدباقر میرزا خسروی است. مرتضی مشفق کاظمی اولین رمان اجتماعی این دوره را نوشت. ۲ جریان نوگرایی شعر معاصر با سرودن «قفنوس» در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد. ۳ بزرگ علوی از نویسندگان «نسل اول» و جلال آل احمد و سیمین دانشور متعلق به دوره نویسندگان بعدی می باشند.
قاعلی نکتید: نیما یوشیج دو اثر خیلی مهم دارد که سال انتشار و نقش هر کدام توی ادبیات فارسی بسیار حائز اهمیت: - افسانه: ۱۳۰۱ ه. ش - بیانیه شعر نو - قفونوس: ۱۳۱۶ ه. ش - تثبیت جریان نوگرایی شعری، تدوین چارچوب و طرح کار نیما، ایجاد تغییرات در اصول و ضوابط شعر سنتی و تکامل تجردی که از مشروطه آغاز شده و به افسانه او رسیده بود.

۲۸. گزینه ۴ علوم و فنون ادبی ۳ / درس ۱ / تاریخ ادبیات
بررسی موارد نادرست: در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های تاریخی بود. - نرروان و عامیانه دهخدا بر جمال زاده و هدایت اثر داشت.
قاعلی نکتید: یاد تون باشه مجله «بهار» رو «میرزا یوسف خان اعتصامی آشتیانی» و مجله های «دانشکده» و «نوبهار» رو «محمد تقی بهار» منتشر می کرده. این دو تا رو قاعلی نکتید: طراح همیشه از این موقعیت استفاده می کنه تا داوطلب ها رو توی دام بندازه!!!!

۲۹. گزینه ۲۱ علوم و فنون ادبی ۳ / درس ۷ / تاریخ ادبیات
آثار «ظهور، سفر ششم، دلاویزتر از سبزه و ملاقات در شب آفتابی» از علی مؤذنی است. (رد گزینه ۱)
آثار «گوشواره عرش، صدای سبز، خواب ارغوانی، برآشفتن گیسوی تاک» از موسوی گرمارودی است. (رد گزینه ۱)
آثار «تلخ و شیرین، راه آب نامه و یکی بود یکی نبود» از محمدعلی جمال زاده است. (رد گزینه های ۱ و ۳)
آثار «آتش خاموش، سووشون و شهری چون بهشت» از سیمین دانشور است. (رد گزینه های ۳ و ۴)

۳۶. گزینه ۱

ترکیبی / آرایه های ادبی
ایهام: «کشی» دو معنی دارد: ۱ به دوش کشیدن ۲ خوردن و به داخل کشیدن / مجاز: فصل گل، مجاز از بهار / تشبیه: صخره مثل بالش باشد / موازنه: تقابل سجع های متوازی و متوازن در بیت آخر

۱. **حواستون باشه:** حواستون به یک سری از ادات های خاص باشه!! ادات هایی که معروفیت کمتری دارن ولی بسیار کنکوری هستن! و وقتی توی بیت ما دیده میشن خبر وجود یک تشبیه رو به ما میدن! گون: نیلگون - گلگون - سیماب گون - لیلی گون - نقره گون و... وُش: مَهوش - پریوش - خواجهوش - لیلیوش - تلخوش و... وار: دیوانه وار - لیلی وار - کولی وار - لولی وار - سکندروار - بنده وار و... سا: مه سا - پری سا - مهر سا - دُر سا و... آسا: برق آسا - غول آسا - رعد آسا - عقاب آسا و...

۳۷. گزینه ۳

علوم و فنون ادبی / ۱ درس / ۱۱ قافیه
بررسی گزینه ها: ۱ عشرت سرای، دلگشای: ۱ + ی (قاعده ۱) ۲ بلاجو، ابرو: (قاعده ۱) ۳ نو، رو: (قاعده ۲) ۴ گیسوی، موی: و + ی (قاعده ۱)

۱. **حواستون باشه:** خیلی زیاد دیده شده که توی تست هایی که در مورد نوع قاعده قافیه سؤال میشه، کلماتی رو بدن که شما فکر کنید به مصوت بلند «او» مخموم هستن و طبق قاعده نوع ۱ قافیه میشن!!! در صورتی که انتهای اون ها مصوت کوتاه «ا» شنیده میشه و طبق قاعده نوع ۲ قافیه میشن! مثلاً توی گزینه ۳ «همین سؤال، در انتهای کلمات قافیه (نو-رو) مصوت کوتاه «ا» شنیده میشه نه مصوت بلند «او»! پس قافیه ما بر طبق قاعده نوع ۱ نیست!

۳۸. گزینه ۲

علوم و فنون ادبی / ۱ درس / ۱۱ قافیه
بررسی ابیات: ۱. رمیده ام، آرمیده ام: ید + ام (قاعده ۲، تبصرة الحاقی) ۲. رویم، نکویم: و + یم (قاعده ۱، تبصرة الحاقی) ۳. جان، رحمان: ان (قاعده ۲، بدون تبصرة) ۴. خرابیم، حسابیم: اب + م (قاعده ۲، تبصرة الحاقی)

۳۹. گزینه ۴

علوم و فنون ادبی / ۳ درس / ۱۱ وزن شعر

ت ق ا م	ت ب ن د	ت م ن ا ی	پی د ر خ ت
U--	U-U-	U--U	-U-
مفعول	فاعلاتن	مفاعیل	فاعِلن

هجای اول و هجای چهارم اختیار «کوتاه به بلند» و هجای یازدهم اختیار «بلند به کوتاه» دارند. در پایان، هجای «رخت» مشمول اختیار وزنی «بلند بودن هجای پایانی» شده است.

هم وا ر	خ ف ت ء ء ست	ذ را غو ش	تا س مای
U--	U-U-	U--U	-U-
مفعول	فاعلاتن	مفاعیل	فاعِلن

۲ بار اختیار «حذف همزه» دیده می شود.

با ل ا ی	پی د ر خ ت
U--	-U-
مفعول	فاعِلن

در سروده فوق اختیار «بلند به کوتاه»، «حذف همزه» و «بلند بودن هجای پایانی» دیده می شود.

۴۰. گزینه ۳

ع. ف. ۲ / ۱۱ درس / ع. ف. ۳ / ۲ درس / وزن شعر
وزن بیت: «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» یا «مستفعلن فاعولن مستفعلن فاعولن» که این بیت «دوری» است. (اولین هجای بیت مشمول اختیار «کوتاه به بلند» شده است. بررسی سایر گزینه ها: ۱ «مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعِلن» یا «مستفعلن مفاعِل مستفعلن فعل» - ناهمسان ۲ فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن (دوری) - نمی شود به دو صورت دسته بندی شود. ۳ مفتعلن فاعِلن مفتعلن فاعِلن (دوری) - نمی شود به دو صورت دسته بندی شود.

۴۱. گزینه ۱

علوم و فنون ادبی / ۲ درس / ۱۱ وزن شعر
۱. **بررسی ابیات:** ۱. مفاعِلن فاعلاتن مفاعِلن فاعلاتن ۲. مستفعلن مفاعِلن مستفعلن فعل (ناهمسان) ۳. فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن ۴. مفاعِلن فاعلاتن مفاعِلن فعلن (ناهمسان)

۱. **حواستون باشه:** قبل از اینکه دست به قلم ببرید و به جون ابیات بیفتید، اول ببینید می تونید مصراع ها رو از وسط تا کنید یا نه! ابیات دوری (دولختی) (متناوب) ابیاتی هستن که همیشه خدا می تونیم مصراع هاشون رو از وسط به دو قسمت تقسیم کنیم و وسط مصراع هاشون، دیوار بکشیم و وسط مصراع ها مکث کنیم!!! پس اگه مصراع بیٹی رو نتونیم از وسط تا کنیم و نتونیم وسطش مکث کنیم، اون بیت دوری نیست!

۴۲. گزینه ۲

علوم و فنون ادبی / ۳ درس / ۵ و ۸ / اختیارات شاعری
گزینه ۲: پاسخ مدنظر طراح کنکور و سازمان سنجش است اما بی شک این سؤال فاقد جواب صحیح است.

در بیت گزینه ۲، در کنار ۳ نوع اختیار وزنی (فاعلاتن به فاعلاتن، بلند بودن هجای پایانی و ابدال) شاهد حضور ۳ اختیار زبانی (حذف همزه، بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه و کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) هستیم اما در صورت سؤال گزینه ای را خواسته است که ۲ تا اختیار زبانی داشته باشد نه ۳ تا! احتمالاً طراح محترم در ذهن خود، ۲ نوع اختیار زبانی را مدنظر داشته است و هدف او این بوده که تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه و تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند را ۱ نوع در نظر بگیریم و هر دو را «تغییر کمیت مصوت» بدانیم، اما متأسفانه صورت سؤال با ذهن طراح همسو نیست! از طرفی هیچ کدام از گزینه های دیگر شرایط صورت سؤال را دارا نیست.

بررسی گزینه ۳: اختیارات وزنی: رکن اول هر دو مصراع «آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن» دارد. «نیست» در پایان بیت مشمول اختیار «بلند بودن هجای پایانی» شده است. هجای یکی مانده به آخر بیت (دا) مشمول اختیار «ابدال» شده است. اختیارات زبانی: هجای دوم مصراع اول (سی) مشمول اختیار زبانی «تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه» شده است. هجای سوم مصراع اول (یز) مشمول اختیار زبانی «حذف همزه» شده است. هجای هفتم مصراع اول (ل) مشمول اختیار زبانی «تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند» شده است.

نکته: وقتی می گه سه نوع اختیار وزنی، به احتمال ۹۰ درصد منظور «فاعلاتن به جای فاعلاتن، ابدال و بلند بودن هجای پایانی» باید باشه!

۴۳. گزینه ۱

علوم و فنون ادبی / ۳ درس / ۸ / اختیارات شاعری
بیت گزینه ۱، در رکن اول مصراع اول «فاعلاتن به جای فاعلاتن» دارد. انتهای هر دو مصراع هجای کشیده آمده است، پس «بلند بودن هجای پایانی» دارد. ضمناً در رکن آخر مصراع اول به جای «فَعْلَن»، «فَعْلُن» آمده است که «ابدال» است.

توجه: هنگامی که گفته می شود همه اختیارات وزنی به جز قلب، یعنی هر سه اختیار دیگر باید وجود داشته باشند. اختیار «فاعلاتن به جای فاعلاتن» فقط در وزنی رخ می دهد که رکن اول آن فاعلاتن باشد و در بین این گزینه ها فقط وزن گزینه ۱ «فاعلاتن» آغاز شده است. با همین نکته می توانستیم به جواب سؤال برسیم.

۴۴. گزینه ۳

علوم و فنون ادبی / ۳ درس / ۱۱ وزن شعر
بهر هزج از تکرار رکن «مفاعیلن» ساخته می شود و فقط گزینه ۳، با آن ساخته شده است. وزن سایر گزینه ها: ۱ مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعِلن (ناهمسان) ۲ فاعلاتن فاعولن (بهر متقارب)

جامعه ۱/ ص ۲۸

۵۲. گزینه ۳

آگوست کنت، دورکیم، اسپنسر و مارکس، معتقدند که همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند. این ویژگی مربوط به دیدگاه طولی یا تک‌خطی است.

مشاوره: رفاقتاً و حتماً به پاورقی‌ها توجه جدی کنید. سؤالی که جلوی شماست، سؤال کنکوره و دقیقاً از پاورقی طرح شده، پس به وقت این شبیه براتون ایجاد نشه که کنکور از پاورقی‌ها سؤال طرح نمی‌کنه!

جامعه ۱/ ص ۹۲، ۹۳ و ۹۸

۵۳. گزینه ۴

علت تأخیر در ازدواج: تعارض فرهنگی (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
علت خودباختگی فرهنگی: از دست دادن حالت فعال و خلاق در گزینش عناصر فرهنگی دیگر (در این قسمت همه گزینه‌ها صحیح هستند)

توجه: قسمت دوم گزینه ۱، در اصل به پیامد و نتیجه خودباختگی فرهنگی اشاره دارد، نه علت وقوع آن! اما در هر حال می‌توان آن را به‌عنوان ویژگی جوامع خودباخته در نظر گرفت.

علت راهبه شدن: مرگ جهان اجتماعی (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۳)

نکته: مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که آن جهان با وجود به کارگیری تمام ظرفیت‌های خود، از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمی یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند.

تربیتی

۵۴. گزینه ۱

چگونگی تأثیر نظام سیاسی بر توسعه فرهنگ: نظام سیاسی در صورتی که به ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند، با استفاده از مدیریت سیاسی خود به بسط و توسعه فرهنگ کمک می‌کند. (رد گزینه ۴)

پدیدایی سیاست: هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان یابد، سیاست پدید می‌آید، پس سیاست اعمال قدرت سازمان‌یافته، برای رسیدن به هدفی معین است. (رد گزینه ۳)

لیبرالیسم: به معنای اباحت و مباح دانستن همه امور برای انسان است. (قسمت سوم در گزینه ۲ مربوط به «جمهوری» و در گزینه ۴ «تعریف دموکراسی» است)

جامعه ۲/ ص ۱۵

۵۵. گزینه ۴

درسنامه: ویژگی‌های فرهنگ جهانی (عقاید و ارزش‌های عام و جهان‌شمول)

حقیقت ← معیار برای سنجش عقاید مختلف، دفاع از حقانیت ارزش‌ها
معنویت ← عدم گرفتاری به بحران‌های روحی و روانی
عدالت ← پیشگیری از قطبی‌شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه انسان‌ها
پایمال شدن حقوق انسان‌ها، تفرقه بین جوامع و تباه شدن منابع بشر
آزادی ← رهایی انسان از قیدوبندهایی که زمینه ظلم را فراهم می‌کنند
تعهد و مسئولیت ← زمینه گسترش و تحقق عقاید جهان‌شمول
عقلانیت

سطح اول: توانایی در دفاع از هویت / پاسخ به پرسش‌ها و نیازهای بنیادین و ثابت بشر
سطح دوم: پاسخ به پرسش‌ها و نیازهای متغیر بشر

قانونی نکنید: حقیقت برای دفاع از حقانیت، ولی عقلانیت برای دفاع از هویت.

ایجاد زمینه گسترش و تحقق ارزش‌های جهان‌شمول ← تعهد و مسئولیت (ج)
عقلانیت (اینجا منظور عقلانیت سطح دوم است) ← به نیازهای متغیر انسان پاسخ می‌دهد: (ب)

عدالت ← از تفرقه در میان جوامع جلوگیری می‌کند: (الف)

۴۵. گزینه ۴

علوم و فنون ادبی ۲۰۱ و ۲ / ترکیبی / عروض و قافیه
طبق کلید سازمان سنجش و سلیقه طراح محترم، گزینه ۴ به‌عنوان پاسخ تست معرفی شده که بی‌شک اشتباه است! تمامی موارد این سؤال صحیح‌اند! احتمالاً طراح محترم، اختیار «قلب» در رکن دوم مصراع اول را ندیده است و رباعی را فاقد اختیار «قلب» می‌داند! در حالی که شاعر در رکن دوم مصراع اول، به‌جای «مفاعیل» از «مفاعیلن» استفاده کرده است؛ یعنی از اختیار وزنی «قلب» بهره جسته است. سایر موارد مطرح‌شده در این تست نیز کاملاً صحیح‌اند.

حواستون باشه: اختیار قلب بیشتر در این اوزان می‌تونه رخ بده:
۱) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن ۲) مفتعلن مفتعلن فاعلن ۳) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن ۴) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن ۵) در رباعی (مفعول مفاعیل مفاعیل فعل)

توی این تست متأسفانه طراح، تستی رو طرح کرده که زور و سواد خودش هم به تست نمیره! این رباعی دارای اختیار «قلب» هست و طراح، حواسش به این موضوع نبوده!

۴۶. گزینه ۲

علوم و فنون ادبی ۱ / درس ۱ / مفهوم و قرابت معنایی
مفهوم بیت سؤال و گزینه ۲: فروتنی موجب کمال است.
۱) مفهوم سایر گزینه‌ها: ۱) شناخت ظرفیت انسان‌ها ۲) سادگی و بی‌آلایشی ۳) عنایت معشوق به عاشق (عنایت خداوند به بندگان خاص)

گزینه ۱: علوم و فنون ادبی ۱ / درس ۷ / مفهوم و قرابت معنایی
مفهوم عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: عقل انسان به تنهایی نمی‌تواند تمام مسائل را درک کند و هیچ‌کس همه‌چیز را نمی‌داند جز خداوند.

مفهوم بیت گزینه ۱: خداوند نیروی عقل و نیروی کلام عشق را به انسان بخشیده است.

۴۸. گزینه ۴

علوم و فنون ادبی ۱ / درس ۲ / مفهوم و قرابت معنایی
مفهوم بیت گزینه ۴: اعمال انسان نشان‌دهنده ذات اوست.
مفهوم بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: اعمال و رفتار انسان نتیجه‌ای مشابه را برای خود انسان به بار می‌آورد.

۴۹. گزینه ۳

تربیتی / مفهوم و قرابت معنایی
مفهوم بیت گزینه ۳: عشق یار باعث شده که تحصیل و عبادت از یاد شاعر برود.
مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: دعا و راز و نیاز سحرگاهی اثرگذار و ارزشمند است.

۵۰. گزینه ۱

علوم و فنون ادبی ۳ / درس ۱۲ / مفهوم و قرابت معنایی
مفهوم ابیات گزینه ۱: عدم تغییر سرشت بد، ثبات سرشت
مفهوم سایر ابیات: جدانشدن عاشق از معشوق ۵ نصیحت‌ناپذیری غافل

مشاوره: در پایان سؤالات قرابت جا داره تأکید کنیم که برای مبحث قرابت معنایی، ۹۹ درصد تمرکزتون رو بذارید روی ابیاتی که توی خود کتاب درسی (خودارزیابی‌ها و تحلیل فصل و متن کتاب و...) اومده! توی سال‌های اخیر می‌بینیم که تمام این مضامین و ابیات از کتاب درسی برگرفته شده! توی کتاب «واقعاً جامع مهرماه» با نهایت جزئیات مبحث قرابت معنایی رو می‌تونید بخونید و یاد بگیرید.

علوم اجتماعی

جامعه ۱/ ص ۲۰ و ۲۷

۵۱. گزینه ۲

جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل بعد تداوم می‌یابد. / نظم جهان اجتماعی، اعتباری و قراردادی است و تکوینی نیست. / با آگاهی مشترک و عمومی شکل می‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) درست - نادرست: همه پدیده‌های اجتماعی بعد محسوس و عینی پیدا نمی‌کنند. - نادرست: نظم جهان اجتماعی، اعتباری و قراردادی است. ۲) نادرست: عضویت اعضا و نظم آن تکوینی نیست. - درست: درست ۳) درست - نادرست: بعد معنایی و ذهنی پدیده‌ها در جهان اجتماعی اهمیت بسیاری دارند. - نادرست: مجموعه پدیده‌های اجتماعی، جهان اجتماعی را شکل می‌دهند.

درسنامه: عقل خاص

عقل نظری: شناسایی واقعیت‌های مستقل از اراده انسان
عقل عملی: شناسایی واقعیاتی که با آگاهی و اراده انسان به وجود می‌آیند.
دقت کنید که در صورت سؤال ابتدا عبارت درست و سپس عبارت نادرست را از شما خواسته است. پس قسمت دوم سؤال باید نادرست باشد.

بررسی گزینه‌ها: ۱ نادرست: عقل عملی علوم انسانی و اجتماعی را پدید می‌آورد، نه عقل نظری - درست ۲ درست - نادرست: قانون علیت در فلسفه با عقل نظری شناخته می‌شود. ۳ نادرست: این جمله مربوط به عقل عملی است - درست ۴ درست - درست

ترکیبی

- مبنای شکل‌گیری هویت جهان غرب: اقتصاد
- تبعیت فرعون از خواسته‌های نفسانی خود و معرفی خود در زمره خدایان: فرهنگ دینی
- مطرح شدن گرایش‌ها و رفتارهای دینی با توجیه دنیوی: فرهنگ مدرن
- ممانعت عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان: از خودبیگانگی حقیقی (از خودبیگانگی فطری)

ترکیبی

قسطی نکنید: امان از کلمات! موقع خوندن کتاب جامعه‌شناسی خیلی حواستون به کلمات مشابه باشه. یه اشتباه اینجوری می‌تونه چند درصد شما رو از بین ببره!
مثلاً تو خوندنتون به این تیپ کلمات و تفاوت و تفکیک‌شون خیلی توجه کنین: عملی و علمی - عدالت اجتماعی و عدالت اقتصادی - استبدادی و استعماری - اومانیستی و لیبرالیستی و کلی مثال دیگه. تفکیک کنین تا رستگار شین.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت اول: انقلاب اسلامی ایران و انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، همگی جهت‌گیری ضد استبدادی داشتند - نادرست: باید گفته می‌شد، جهت‌گیری ضد استعماری داشتند.

عبارت چهارم: برای پی بردن به هدف کنش، باید به زمینه فرهنگی که کنشگر در آن عمل می‌کند مراجعه کنیم - نادرست: باید گفته می‌شد، به ذهن کنشگر راه یابیم.

ترکیبی

- شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ زمانی پدید می‌آیند که انسان، از نظم موجود گامی فراتر گذارد.

- در فرهنگ‌های جبرگرا و غیرمسئول، قدرت مقاومت از آدمیان گرفته می‌شود.
- دولت - ملت‌های جدید برای پاسخ‌گویی به درخواست‌ها و رفع نیازهای اقوام و گروه‌های مختلف، ناگزیر به سیاست‌گذاری هویتی بودند.

- اصلاح‌گران دینی که با تفاسیر پروتستانی از دین در گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشتند، مارکس و لنین و ژان کالون بودند.

ترکیبی

نظم اجتماعی عامل تعیین توقعات و انتظارات ما از دیگران (نتیجه)
تنوع و کثرت معانی عامل پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آن‌ها (نتیجه)
جنگ سرد عامل رونق بخشیدن به اقتصاد کشورهای صنعتی وابسته به تسلیحات نظامی (نتیجه)

عمل نکردن جهان اجتماعی متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد عامل روبرو شدن جهان اجتماعی با انواع مختلف آسیب‌ها مانند یاس، خودکشی و... (نتیجه)

تقابل شمال و جنوب: برای بیان تقابل میان کشورهای غنی و فقیر به کار برده شد. بعد از جنگ جهانی دوم، برخی از اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی، بین بلوک شرق و غرب نیست، بلکه بین کشورهای فقیر و غنی است. **استعمارگر و استعمارزده:** این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقدند چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌ماند و ابعاد فرهنگی را هم شامل می‌شود و مشکل کشورهای فقیر نه فقط ضعف اقتصادی و صنعتی، بلکه خودباختگی فرهنگی آن‌هاست.

مرکز و پیرامون: این اصطلاح نیز توسط کسانی به کار می‌رود که معتقدند کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند و بر این اساس جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند.

- نابرابری اجتماعی، نتیجه تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی هستند.
- رویکرد طرفداران قشربندی اجتماعی یا همان رویکرد لیبرالیستی - عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که عدالت با توزیع ثروت برقرار می‌شود. / قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم و تغییر آن‌ها نیز به دست آن‌هاست - هر دو به رویکرد کمونیستی، یعنی رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی اشاره دارد.

- دولت باید از ثروتمندان مالیات بگیرد - طرفداران عدالت اجتماعی

نکته: رویکرد لیبرالیستی - رویکرد طرفداران قشربندی اجتماعی
رویکرد کمونیستی - رویکرد طرفداران عدالت اقتصادی یا مخالفان قشربندی اجتماعی

رویکرد عدالت اجتماعی - رویکرد طرفداران عدالت اجتماعی
در این تست، شما با تشخیص اینکه، عدالت اقتصادی و طرفداری از آن، کار مخالفان قشربندی یا همان رویکرد کمونیستی است، به راحتی می‌توانستید پاسخ را پیدا کنید!

مشاوره: لطفاً همیشه از اولین قسمت شروع نکنین.
تو این تست فقط کافی بود یه نگاه به قسمت آخر بندازین و بله! تست با یه قسمت حل میشه! به این میگن جامعه‌شناسی!
- از پیوند دانش و ارزش می‌گوید - رویکرد انتقادی
- داوری درباره ارزش‌ها را خارج از قلمرو علوم اجتماعی و غیرعلمی می‌داند - رویکرد تبیینی

- تمامی معانی و ارزش‌ها، ساخته و پرداخته اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها است - رویکرد انتقادی

- تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوت کمی می‌داند - رویکرد تبیینی

- جامعه‌شناسان انتقادی، بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر، تأکید می‌کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر فراهم آورند. جامعه‌شناسی انتقادی به نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌پردازد. - در الگوی سیاست هویت در دوران پسامدرن، تغییرات مداوم هویت‌ها «مطلوب» و «وحدت» نامطلوب» در نظر گرفته می‌شود.

- هر کنش سیاسی یا باهدف حفظ وضع موجود یا باهدف تغییر آن صورت می‌گیرد.

میرزای نائینی: تبیین نظام مشروطه با استفاده از فقه و با توجه به واقعیت‌های اجتماعی ایران و تألیف کتاب «تنبيه‌الامة و تنزیه‌المللة». (در گزینه ۲) کتاب «منیة‌المريد» از شهید ثانی و در گزینه ۳ «کتاب «امالی» از شیخ صدوق است. ابوریحان بیرونی: نگارش کتاب «تحقیق مال‌الهند» با روش تجربی و تفهیمی ابوعلی مسکویه: تألیف کتاب «تجارب‌الامم» با رویکرد تبیینی

روان شناسی

۶۶. گزینه ۱۱

درس ۱ / ص ۱۲

مشاوره: بسیاری از کنکوری ها توو تشخیص فرضیه، مسئله، قانون و... مشکل دارن و این تست ها رو اشتباه می زنن. راه حلش تست زیاد و فهمیدن سبک ها و خوندن درسنامه های خوبه. اگه شما هم مشکل دارین، پیشنهاد می کنم برای حل بهتر این تست ها که توو کنکور و توو آزمون های آزمایشی بسیار رایجه، کتابنامه روان شناسی رو به نگاه بندازین و بعد هم تا می تونید از منابع خوب تست بزنید!

چند نکته درباره اینکه چطور فرضیه رو تشخیص بدیم: ۱ به شکل خبری و بدون قید تأکید بیان می شه. ۲ رابطه دو یا چند متغیر رو نشون می ده. ۳ قابلیت تأیید یا رد شدن با آزمایش رو داره.

۶۷. بررسی عبارت ها:

«اینکه استفاده از ویتامین د با تقویت سیستم ایمنی، شانس ابتلا به کرونا را کاهش می دهد»، یک حدس اولیه و خردمندانه در پاسخ به این مسئله است که «چه عواملی در جلوگیری از ابتلا به کرونا تأثیر دارند؟». بنابراین با توجه به اینکه در جمله مذکور، به تأیید این موضوع از طریق شواهد و آزمایشات علمی اشاره ای نشده است، باید آن را یک فرضیه در نظر بگیریم. وقتی پزشکان در حال آزمایش برای یافتن داروی بیماری کرونا هستند، در واقع با این مسئله علمی روبه روهستند که «چه دارویی می تواند این بیماری را کنترل کند؟» اینکه واکسیناسیون مرگ و میر ناشی از کرونا را کاهش می دهد، ابتدایک فرضیه بوده ولی پس از اینکه توسط سازمان بهداشت جهانی مورد تأیید قرار گرفته (توسط مشاهدات و آزمایشات تجربی مورد پذیرش قرار گرفته است)، تبدیل به اصل یا قانون می شود.

نکته: سؤالات چندموردی گاهی با پاسخ دادن یک مورد حل می شوند. مثلاً در این سؤال، مورد آخر مشخصاً نظریه نیست؛ چون نظریه مجموعه ای از اصول راجع به یک موضوع است فرضیه هم نمی تواند باشد، چون تأیید شده است. پس فقط گزینه ۱۱ می تواند پاسخ سؤال باشد.

۶۸. گزینه ۲۰

درس ۳ / ص ۸۱

قسمت «الف»: انجام دادن چند تکلیف هم زمان، کارایی توجه را کاهش می دهد. البته در موارد زیر، اثر منفی انجام دادن چند تکلیف هم زمان، کاهش می یابد:

- ۱ تکالیف به همدیگر شبیه باشند. ۲ تکالیف مورد نظر دشوار نباشند.
- ۳ فرد انجام دهنده آن تکالیف از مهارت های لازم برخوردار باشد. بنابراین عوامل مؤثر در کارایی توجه در دو تکالیف هم زمان عبارت اند از: شباهت تکالیف، دشواری تکالیف، مهارت فرد.

قسمت «الف»: همه گزینه ها درست است، هر چند که گزینه ۲۰ دقیق تر نوشته شده است.

قسمت «ب»: با توجه به عوامل مؤثر در کارایی توجه هم زمان، رانندگان مبتدی به دلیل اینکه مهارت کمتری در رانندگی دارند، اگر هم زمان با رانندگی، با دیگران صحبت کنند کارایی توجهشان کاهش می یابد.

تعمیر کاران حرفه ای چون از توجه متمرکز استفاده کرده اند و در یک زمان فقط به یک کار توجه می کنند، کارایی بالایی دارند.

آشپزان و رانندگان حرفه ای به دلیل داشتن مهارت بالا، اگر هم زمان با آشپزی و رانندگی کردن به کار دیگری بپردازند، کارایی توجه آن ها کمتر کاهش می یابد.

۶۹. گزینه ۲۰

درس ۲ / ص ۴۱

در روان شناسی به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است، رشد یا پختگی می گویند. از آنجا که وراثت نقش تعیین کننده ای در رشد و آمادگی زیستی افراد برای تغییرات دارد، در بسیاری از موارد با توجه به بررسی خصوصیات افراد فامیل نزدیک و دور می توان احتمال وقوع برخی از ویژگی های رفتاری و شناختی را در دامنه های سنی خاص پیش بینی کرد. مثال ذکر شده، نمونه ای از این موضوع است.

۷۰. بررسی سایر گزینه ها: ۱ فرزندان یک خانواده فقط در صورتی که دو قلو همسان باشند، ویژگی های وراثتی یکسان دارند. خواهر و برادرهای عادی و دوقلوهای ناهمسان ویژگی های وراثتی مشابه ولی نه یکسان دارند. این عبارت از نظر مفهومی نادرست است. تغییرات رشد از دوره جنینی تا سالمندی تحت تأثیر هر دو دسته عوامل محیطی و زیستی است. ضمناً عوامل محیطی می توانند تا حدودی بر رشد (عوامل زیستی) نیز تأثیر بگذارند. مثلاً فرزند دوم ممکن است به دلیل مشاهده و الگوگیری از برادرش و یا به دلیل تمرین بیشتر مادر، به جای ۸ ماهگی، در ۷ ماهگی به طور مستقل بنشیند. ۲ فرزندان خانواده لزوماً عوامل محیطی یکسان ندارند، ممکن است فرزند اول و فرزند دوم از نظر آموزش، یادگیری، تمرین، تقلید، میزان وقت گذاری پدر و مادر، شرایط اقتصادی خانواده و... تفاوت داشته باشند. ضمن اینکه مثال ذکر شده مربوط به عوامل زیستی و رشد است نه عوامل محیطی.

درس ۲ / ص ۵۵ و ۵۴، ۴۷

۶۹. گزینه ۲۰

۷۱. **حواستون باشه:** به بهونه این سؤال، لازم شد به اشتباهی رو که معمولاً بچه ها می کنن، بهتون یادآور بشم: رشد مغز و سیستم عصبی به تغییر جسمانی، نه شناختی!

۷۰. بررسی موارد:

– در دوره نوجوانی اندام های داخلی بدن نیز رشد قابل توجهی دارند؛ به طوری که اندازه و ظرفیت شش سه برابر و اندازه قلب دو برابر قبل می شود و حجم کلی خون افزایش پیدا می کند. این تغییرات باعث می شود نوجوانان احساس توانمندی زیادی کنند. ← رشد جسمانی نوجوانی – کودکان در ابتدا قادر به انجام حرکات درشتی همچون بالا رفتن از پله ها هستند، سپس مهارت حرکات ظریف همچون بستن بند کفش را به دست می آورند ← رشد جسمانی کودکی

– برای اولین بار در دوره نوجوانی، تفکر فرضی شکل می گیرد، به این معنا که نوجوانان فرضیه سازی می کنند و در پیش بینی یک موقعیت، از احتمال های مختلف بهره می برند؛ در حالی که مبنای استدلال در دوره کودکی، واقعیت های ملموس و بیرونی است. ← رشد شناختی نوجوانی – شناخت و تعریف نوجوان از هویت خویش مستلزم نسبت دادن ویژگی های دینی، ارزشی و اخلاقی به خویش است. بنابراین رشد شناختی و اخلاقی یکی از مقدمات شکل گیری هویت است.

۷۰. گزینه ۱۱

درس ۳ / ص ۲۴

۷۱. **درسنامه:** یک بار دیگر ۳ منبع توجه را با هم مرور کنیم: ۱ حواس مثلاً صداهایی که می شنویم ما را به خودشان جلب می کنند. ۲ اطلاعات موجود در حافظه – مثال معروف دندان پزشکی که هر کسی را می بیند، به دندان هایش توجه می کند. ۳ سبک پردازش و انتظارات افراد: وقتی با دوستان قرار دارید، هر فردی را از دور دوست خود تلقی می کنید.

۷۰. بررسی موارد:

– توجه ساعت فروش به ساعت های افراد در یک مهمانی، به دلیل این است که او در حافظه خود اطلاعات زیادی درباره مدل ها و برندهای مختلف ساعت دارد. (اطلاعاتی که ما در اثر شغل، رشته تحصیلی، روابط دوستانه، خاطرات کودکی و... در حافظه خود ذخیره کرده ایم، یکی از منابع توجه است) – توجه به اتومبیل های سفید رنگ وقتی منتظر اتومبیل سفید رنگ پدرتان هستید، به دلیل این است که در این موقعیت انتظار دیدن چنین محرکی را دارید (وقتی به دنبال یک محرک با ویژگی های خاصی هستیم و یا منتظر روبه روشن شدن یک محرک در زمان و مکان خاصی هستیم، به هر محرکی که مشابه آن باشد توجه می کنیم) – توجه معلم به وضعیت درسی فرزندان اقوام خود نیز به دلیل اطلاعات موجود در حافظه است که در مورد «ا» توضیح داده شد.

۷۲. **مشاوره:** توی حل سؤالات تستی، باید به کلیدواژه ها دقت زیادی کرد. مثلاً در این سؤال، مورد اول و سوم کلیدواژه شغل و مسائل مربوط به اون رو داره. «ساعت فروش و ساعت»، «معلم و درس». این اشاره می کنه به اطلاعات موجود در حافظه. توی مورد دوم هم خود سؤال واضح گفته «منتظر» پس می فهمیم مرتبط با سبک پردازش و «انتظاراته».

۷۱. گزینه ۴
درس ۱ / ص ۱۲ و ۱۹

بررسی موارد:

- نادرست: پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله آغاز می‌شود نه طرح فرضیه. پس از طرح مسئله، آن‌ها با توجه به دانش و تجربه‌های قبلی و همچنین با استفاده از قوه تخیلشان سعی می‌کنند پاسخ‌های اولیه و تا حد ممکن سنجیده‌ای به مسئله‌های علمی بدهند که فرضیه نام دارد.

- نادرست: گزاره‌ای که پذیرش آن نیازمند آزمایش تجربی است، فرضیه نام دارد نه قانون. پس از اینکه فرضیه مورد پذیرش و تأیید قرار گرفت تبدیل به قانون یا اصل می‌شود.

- نادرست: ویژگی تکرارپذیری نه تعریف عملیاتی، در روش علمی، موجب دستیابی به یافته‌های یکسان یا تقریباً یکسان در پژوهش‌های مختلف می‌شود. دقت کنید تعریف عملیاتی موجب رسیدن به برداشت یکسان یا تقریباً یکسان از مفهوم موردنظر می‌شود.

- درست: هر چه تعداد عوامل اثرگذار بر یک متغیر بیشتر باشد، میزان کنترل‌پذیری آن کمتر است. پس رابطه معکوس وجود دارد. پدیده‌های روان‌شناختی چون تحت تأثیر علل متعددی هستند، تبیین‌های متفاوتی از آن‌ها وجود دارد و در نتیجه پیش‌بینی و کنترل آن‌ها دشوارتر است.

۷۲. گزینه ۲
درس ۴ / ص ۹۵ تا ۹۷

مشاوره: برای حل این سؤال کافیه تشخیص بدین که عبارت سوم با حافظه حسی ارتباط دارد که این موضوع رو با کلیدواژه «کمتر از یک ثانیه» می‌توانیم درک کنیم.

بررسی موارد:

- برای حل کردن مسائل ریاضی لازم است اطلاعات مربوط به مسئله موردنظر را برای مدت کوتاه در حافظه نگه داریم و همچنین با استفاده کردن و دستکاری کردن آن اطلاعات، به حل مسئله و محاسبه پردازیم؛ پس نیاز به حافظه کاری داریم. حافظه کاری نقش مهمی در تفکر دارد و همانند یک تخته‌سیاه است که ذهن محاسباتش را بر روی آن انجام می‌دهد.

- خاطرات روز اول مدرسه مربوط به بیش از چند سال پیش است، پس یادآوری آن‌ها به عهده حافظه بلندمدت است. (زمان بازیابی در حافظه بلندمدت از چند دقیقه تا آخر عمر است.)

- وقتی شماره تلفنی را برای کمتر از یک ثانیه می‌بینیم، فقط یک رد حسی از آن در حافظه حسی ما باقی می‌ماند. (در حافظه حسی زمان بازیابی کمتر از یک ثانیه و حدود نیم ثانیه است.)

البته بهتر بود در این جمله از کلمه «توجه» استفاده نمی‌شد.
- رمزگردانی معنایی اطلاعات می‌تواند با حافظه بلندمدت در ارتباط باشد.
- حافظه کاری دو کارکرد مهم دارد: ۱) مطالبی را که به مدت کوتاهی لازم داریم، ذخیره می‌کند. (حافظه کوتاه‌مدت)

۲) فضای کار برای فعالیت جاری ذهن فراهم می‌کند.

۷۳. گزینه ۳
درس ۴ / ص ۱۰۲ و ۱۰۳

این سؤال را با توجه به عوامل مؤثر در فراموشی باید پاسخ دهید.
- در بازی بیست سؤالی هر چه اطلاعات کامل‌تر می‌شود به تعداد نشانه‌های لازم برای فراخوانی واژه موردنظر افزوده می‌شود. بازیابی اطلاعات از حافظه تابع نشانه‌های آن اطلاعات است.

- بسیاری از فراموشی‌ها در عمل ناشی از کم‌توجهی و نبود رمزگردانی است. به عنوان مثال علت اینکه تعداد سوراخ‌های کفش ورزشی‌مان، تعداد دکمه‌های لباسمان و تعداد پله‌های ساختمان مسکونی‌مان را نمی‌دانیم، این است که اصلاً به این وسایل توجه و دقت نکرده‌ایم و در نتیجه رمزگردانی اتفاق نیفتاده است.
- تداخل اطلاعات موجب می‌شود اطلاعات جدید و قدیم را اصطلاحاً با یکدیگر قاطی کنیم، یعنی یادگیری جدید مانع یادآوری قبلی می‌شود. برای کنترل اثر تداخل، بهتر است علاوه بر واژگان، معانی آن‌ها را هم بفهمیم و یادگیری عمیق داشته باشیم.

۷۴. گزینه ۳
درس ۵ / ص ۱۲۵، ۱۲۶ و ۱۳۰

نکته: قیود مطلق گرا به راحتی مفهوم را تغییر می‌دهند. (همیشه، حتماً، همه، بدون استثناء، بی‌بروبرگرد، بدون شک، مطمئناً و...).

تجربه گذشته بر توانایی ما در حل مسئله تأثیر می‌گذارد. کسی که روش‌های حل مسئله را می‌داند، در موقعیت‌های جدید از آن‌ها برای حل مسئله استفاده می‌کند. تأثیر یادگیری‌های گذشته در حل مسئله را انتقال می‌گویند. اثر تجربه گذشته، همیشه آسان کردن راه حل نیست. در مسئله گره زدن دو طناب، اینکه بسیاری قادر به حل آن نیستند، به این دلیل است که نمی‌توانند از انبردست به عنوان یک وزنه پاندول استفاده کنند و هم‌چنان تحت تأثیر این تجربه گذشته بوده‌اند که از انبردست فقط در کارهای فنی می‌توان استفاده کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) روش‌های اکتشافی نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارند و در حداقل زمان به راه حل می‌رسند. روش مهندسی معکوس نیز یکی از شیوه‌های اکتشافی حل مسئله است. ۲) ناکامی و فشار روانی پیامدهای ناتوانی در حل مسئله هستند. طبق تعریف، حل مسئله فرایند تلاش برای رسیدن به هدف موردنظر با توجه به شرایط موجود است. ۳) روش تحلیلی، مبتنی بر محاسبات ذهنی، قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی است. استفاده از روش‌های تحلیلی، دستیابی به راه حل مسئله را تضمین می‌کند و مورد قبول همه است.

۷۵. گزینه ۱
درس ۶ / ص ۱۳۷ و ۱۳۸

درسنامه: تفاوت‌های تصمیم‌گیری و حل مسئله:

تصمیم‌گیری: حل مسئله:

- ۱) توجه به موضوع انتخاب‌ها ۱) توجه به یافتن راه حل‌ها
- ۲) سروکار داشتن با اولویت‌ها ۲) سروکار داشتن با راه حل‌ها
- ۳) انتخاب بهترین اولویت ۳) انتخاب راه حل منتهی به حل مسئله

مریم تصمیم‌گیری کرده؛ پس می‌توان گفت از بین انتخاب‌های مختلف بهترین راه را انتخاب کرده است. تصمیم‌گیری یعنی ارزیابی راه‌های مختلف و انتخاب بهترین راه.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) مریم تصمیم‌گیری کرده، در تصمیم‌گیری همه راه‌ها امکان‌پذیر است و فرد را به هدف می‌رساند، ولی یکی از همه مطلوب‌تر است. ۲) در تصمیم‌گیری با اولویت‌ها سر و کار داریم و در حل مسئله با راه حل‌ها مواجه هستیم. بنابراین جای زهر و مریم در این جمله باید عوض شود. ۳) زهر حل مسئله کرده است، در حل مسئله ممکن است راه حل‌های مختلفی داشته باشیم، ولی فقط یک راه است که ما را به حل مسئله می‌رساند.

۷۶. گزینه ۴
درس ۶ / ص ۱۴۹

بررسی موارد:

- اعتماد افراطی: برخی از تصمیم‌گیرندگان، به قضاوت‌ها و روش‌های تصمیم‌گیری خود اعتماد بیش از حد دارند. در نتیجه تصمیم‌گیری آن‌ها غلط از آب درمی‌آید. مانند دانش‌آموز زرنگی که فکر می‌کند در همه جا با اندک مطالعه‌ای بهترین نتیجه را به دست می‌آورد.

- کوچک شمردن خود: دست کم گرفتن خود، عصبانی بودن، ترسو بودن مانع تصمیم‌گیری درست می‌شود. بسیاری از تصمیم‌گیری‌های مهم، علاوه بر دانش لازم، به اعتماد به نفس قوی نیاز دارد. پزشک متخصصی که دل و جرأت جراحی‌های دشوار را ندارد، دچار مانع «کوچک شمردن خود» شده است.

- سوگیری تأیید: در این قاعده غلط، فرد از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند، استفاده می‌کند و اطلاعات مخالف با دیدگاهش را نادیده می‌گیرد. مانند کسی که شواهد مضرات سیگار را نادیده می‌گیرد و همچنان بر بی‌ضرر بودن آن پافشاری می‌کند.

۷۷. گزینه ۳

درس ۶ / ص ۱۵۳ و ۱۵۴

نکته: در کتاب چیزی در خصوص تصمیم گیری واقعی بیان نشده و در این سؤال به آن اعتنایی نمی کنیم.

– بسیاری از سبک های تصمیم گیری ناکارآمد و فقط یکی یعنی سبک منطقی بهتر از سایر سبک ها است. سبک منطقی بهترین شیوه تصمیم گیری است و تابع یک روش قاعده مند و منظم است که فرد پله پله طبق قوانین پیش می رود. – در تصمیم گیری باید موقعیت های پرخطر را بشناسیم. برخی از موقعیت های پرخطر برای کودکان و نوجوانان عبارت اند از: پاسخ دادن به پیام های ناشناس در فضای مجازی، پاسخ عاطفی غیر معمول به دیگران، اعتماد بیش از حد به دیگران و... – تصمیم گیری های شتاب زده و بدون تفکر، علاوه بر آسیب فرد، آسیب های روانی – اجتماعی همچون اعتیاد، ایدز، بزه کاری، خشونت، بی بند و باری و تصادفات جاده ای را به دنبال دارد.

۷۸. گزینه ۳

درس ۷ / ص ۱۷۱

هرگاه فرد مجبور شود، بین دو انتخاب مطلوب، یکی را برگزیند، دچار ناهماهنگی بعد از تصمیم می شود؛ مانند زمانی که بین انتخاب دو مدرسه یا دو دانشگاه خوب باید یکی را انتخاب کند. در این صورت فرد بعد از انتخاب مدرسه یا دانشگاه مورد نظر، در مورد آنکه انتخاب کرده مزایا، و در مورد آنکه رد کرده است معایب را می شمارد تا بین شناخت و رفتار خود هماهنگی ایجاد کند. دقت کنید که قسمت اول همه گزینه ها می تواند درست باشد و باید با توجه به قسمت دوم، گزینه درست را تشخیص دهید.

بررسی سایر گزینه ها: ۱ در شرایط ناهماهنگی بعد از تصمیم، فرد معایب گزینه ای که انتخاب نکرده است را برمی شمارد، نه معایب هر دو گزینه را. ۲ در شرایط ناهماهنگی بعد از تصمیم، فرد مزایای گزینه ای که انتخاب کرده است را برمی شمارد، نه مزایای هر دو گزینه را. ۳ چون فرد رشته روان شناسی را انتخاب کرده، مزایای آن را برمی شمارد و معایب رشته حقوق را برجسته می کند. در این گزینه برعکس نوشته شده است.

۷۹. گزینه ۴

درس ۷ / ص ۱۷۵

حواستون باشه: نسبت دادن شکست به عامل غیر قابل کنترل ← انگیزه بسیار کم برای جبران

نسبت دادن شکست به عامل پایدار ← یأس و دلسردی

عوامل ناپایدار درونی، عواملی هستند که به خود فرد مربوط اند و ثابت نیستند بلکه قابل تغییر اند، مانند برنامه ریزی و تلاش. برنامه ریزی و تلاش از عوامل تحت کنترل ما هستند و به راحتی می توانند شکست های ما را در ورزش، درس و شغل جبران کرده و ما را به توفیق برسانند. بنابراین اگر شکست خود را به تلاش نکردن نسبت دهد، انگیزه لازم برای جبران شکست را خواهد داشت. اما عوامل پایدار بیرونی، عواملی هستند که به خود فرد مربوط نیستند و ضمناً ثابت و تغییر ناپذیرند، به عبارت دیگر فرد کنترلی بر آن ها ندارد؛ مانند دشواری تکلیف. اگر میثم شکست خود را به این عوامل نسبت دهد، دچار یأس و دلسردی برای شرکت موقعیت های بعدی می شود.

۸۰. گزینه ۱

درس ۷ / ص ۱۷۷ تا ۱۷۹

نکته: در درماندگی آموخته شده، فرد به موجودی بی تحرک و خنثی تبدیل می شود.

اگر باور کنیم که ناتوانیم و کنترلی بر محیط خود نداریم و برای تغییر دادن شرایط نمی توانیم کاری انجام دهیم، دچار درماندگی آموخته شده می شویم، در نتیجه، انگیزه عمل در ما به وجود نمی آید و تلاش نمی کنیم. کسی که علی رغم رعایت دستور العمل های بهداشتی چندین بار به بیماری کرونا مبتلا شده است، به این نتیجه می رسد که بین رفتار او (رعایت دستور العمل های بهداشتی) و نتیجه مورد انتظار (مبتلا نشدن به بیماری) رابطه ای وجود ندارد. در چنین حالتی فرد به این باور می رسد که هیچ کاری از دستش بر نمی آید تا موقعیت ناگوارش را تغییر دهد و دست از فعالیت برمی دارد.

زبان عربی

عربی / ۲ ترجمه

۸۱. گزینه ۲

«أَذْكُرُوا: ذكر کنید، یاد کنید» (رد ۴)، «أَلْفَ بَيْنَ: میان... الفت ایجاد کرد» (رد ۳ و ۴)، «بِنِعْمَتِهِ: به نعمت او، با نعمت او» (رد ۱)، «بِكِدِّكَ: در گزینه های ۱ و ۳» معادلی در صورت سؤال ندارد، «أَصْبَحْتُ: شدید، گشتید» (رد ۴).

نکته: ذَكَرَ: یاد کرد / تَذَكَّرَ: به یاد آورد / ذَكَرَ: یادآوری کرد

ترکیبی / ترجمه

۸۲. گزینه ۱

«النَّفْسُ: نفس» (بدون ضمیر و اسم اشاره است). (رد سایر گزینه ها)، «إِلَّا: مگر، به جز هر چند» (وَأِنْ، وَلَوْ (رد ۴)، «إِلَّا إِذَا تَرِيدُ: مگر این که تو بخواهی» (رد ۲ و ۴)، «أَنْ لَا تَسْتَمِعَ إِلَيْهَا: به آن گوش ندهی» (رد ۲ و ۴)، همچنین کلمات «نیست - بدی - هیچ گاه - از گناه دور نیستی» در سایر گزینه ها اضافی اند و معادل عربی در صورت سؤال ندارند.

ترکیبی / ترجمه

۸۳. گزینه ۴

«فَ» و «مِنْ» در گزینه های ۱ و ۳ صحیح ترجمه نشده اند. «الشَّامُ هُوَ الْأَذَى: دشنام گوی کسی است که، دشنام گوی همان کسی است که» (رد ۱ و ۲)، «بِهَذَا الْقَمَلِ: با این کار» (رد ۲)، «يَبْعُدُ: دور می کند، دور می سازد (فعل مفرد و مضارع اخباری است)، (رد ۱ و ۲)

ترکیبی / ترجمه

۸۴. گزینه ۳

تذکره: «إِنَّا» + «و» + اسم منصوب: «از... بر حذر باش، تو را از... بر حذر می دارم»
مثال: «إِنَّاكَ وَالْخَيْلَةَ: از خیالت بر حذر باش / تو را از خیالت بر حذر می دارم»
«فَتَفَتَّحَ التِّمَسَاخُ فَمَهَ: تمساح دهان خود [دهانش] را باز کرد» فعل معلوم داریم (رد ۱ و ۴)، «طَائِرٌ: پرنده ای، یک پرنده» اسم نکره است نه معرفه، «كَانَ قَرَبَةً: نزدیک او بود» (رد ۱ و ۲)، «بِذَا يَأْكُلُ: شروع به خوردن کرد» (رد ۱ و ۲).

ترکیبی / ترجمه

۸۵. گزینه ۱

نکته: هرگاه «بدأ» به همراه فعل مضارع بیاید می توان آن را به دو صورت ترجمه کرد. **مثال:** «بدأ التلميذ يقوم» → دانش آموز شروع به ایستادن کرد. / دانش آموز شروع کرد بایستد.

ترکیبی / ترجمه

۸۶. گزینه ۲

«بقايا الطعام: بقایای غذا، باقیمانده غذا» ترکیب اضافی است و نباید به صورت وصفی (غذای باقیمانده) ترجمه شود. (رد گزینه ۲)

ترکیبی / ترجمه

۸۷. گزینه ۱

ترجمه صحیح سایر گزینه ها: ۲ انسان، آزاد خلق [آفریده] شده است، ولی او همیشه اسیر عادت هایی است که خود، خلق کرده است. «أَخْلَقَ» فعل ماضی مجهول و «خُلِقَ» در پایان عبارت عربی فعل ماضی است نه مضارع. ۳ این زبان کوچک، گاهی شخصی را می کشد که طولش [آفتش] یک متر و هشتاد سانتی متر است [این زبانی کوچک است. به عربی هَذَا لِسَانٌ صَغِيرٌ]. ۴ انسانی که هدف هایی عالی برای زندگی خودش ترسیم می کند خود را برای کارهای زیاد حقیقتاً تشویق می نماید.

۹۱. گزینه ۴ / عربی / ۲ / تعارف / تجزیه و ترکیب

علامت جرّ «الدارسین» «ی» است (الباء) نه کسره.

۹۲. گزینه ۱ / عربی / ۲ / اسم فاعل / تجزیه و ترکیب

«بکرمون» مجزّد است و اسم فاعل آن «کاره» است نه «مکره».

۹۳. گزینه ۱ / ترکیبی / ضبط حرکات

«مُصَدِّقُ» تأیید کننده، بر وزن «مُفْعِل» اسم فاعل از فعل ثلاثی مزید «بُصِّقُ» صحیح است.

۹۴. گزینه ۱ / ترکیبی / مفهوم

ترجمه گزینه ۱: «هیچ اجبار و الزامی در دین نیست» با «دین به دنیا نیرزد» تناسب مفهومی ندارد، زیرا مفهوم آیه شریفه این است که «اجباری در پذیرش دین نیست» و طبق درس (۴) سال دهم به مفهوم «خُرْیَةُ الْعَقِیدَةِ» اشاره دارد که پذیرش دین به اجبار نیست. در گزینه ۴، نیز صورت صحیح شعر فارسی این گونه است: «نه همین لباس زیباست نشان آدمیت»

بررسی سایر گزینه‌ها: ۲) همانا دروغگو گاهی راست می‌گوید. - کسی که به دروغ شناخته شد، راست‌گویی‌اش شنیده نمی‌شود. منظور هر دو جمله این است که فرد دروغگو ممکن است گاهی راست بگوید، اما دیگر کسی حرفش را باور نمی‌کند. ۳) اگر در آن دو معبودانی جز خدا می‌بود، بی‌گمان خراب می‌شدند. - کشتی از زیادی شناگران غرق شد. هر دو عبارت اشاره دارد به ضرب‌المثل «آشپز که دو تا شد آش یا شور می‌شود یا بی‌نمک!». ۴) همانا زیبایی، زیبایی عقل و ادب است هر دو عبارت فارسی و عربی تأکید بر اهمیت زیبایی شخصیت و نه صرفاً پوشش او دارند.

۹۵. گزینه ۲ / عربی / ۲ / درس / اسم فاعل

«المُتَفَاتِلُ: خوشبین» اسم فاعل از فعل ثلاثی مزید «یَتَفَاتَلُ» می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) الْمُفَرَّدَات - مفرد - اسم مفعول ۲) مُؤَدِّیة - مؤدب - اسم مفعول ۳) الْمُفَوَّق - مَفُوق - اسم مفعول / مُطَالَعَة - مصدر باب مفاعلة است.

۹۶. گزینه ۳ / عربی / ۲ / درس / اسم مکان

بررسی گزینه‌ها: ۱) المَطَر: باران / مَطْلَة: چتر - اسم مکان نیستند. ۲) مَأْدَبَة: سفره غذا / مَدْعَوِین - اسم مکان نیستند. ۳) المَتَاجِر: جمع مکتّر و مفردش «مَتَجَر: دکان، مغازه» بر وزن «مَفْعَل» و اسم مکان است. ۴) المَجْرَب: آزموده شده - اسم مفعول است.

۹۷. گزینه ۴ / عربی / ۲ / درس های ۱ و ۴ / حروف مشابه + مفعول مطلق

معادل تأکیدشده را در زبان فارسی تعیین کن: ۱) اِجْتِهَادُ مَفْعُول مطلق نوعی است، زیرا بعدش «بِالْفَاء» به عنوان صفت آمده و می‌دانیم که مفعول مطلق نوعی، کاربرد تأکیدی ندارد. ۲) اَنْ: تأکید ندارد. (اِنْ: تأکید دارد). ۳) جمله مثبت است. در این گزینه استثناء داریم. ۴) ساختار انحصار داریم که می‌تواند به صورت مثبت و تأکیدی یعنی با قید «فَقَط» ترجمه شود. (بازیکن فقط یک گل زد).

مشاوره: به صورت سؤال دقت کردید؟ خلافاً نه؟ رویکرد سؤالات کنکور هر سال بیشتر از سال قبل به سمت مفهومی شدن پیش میره. پس صرفاً حفظ کردن معنای لغات و نکات قواعد به کار شما نمیداد. ممکنه حتی الان در این سؤال ترجمه گزینه‌ها و صورت سؤال رو فهمیده باشید اما نتونسته باشید درست پاسخ بدید. پس علاوه بر یادگیری نکات جزئی، طبقه‌بندی‌های کلی‌تر از مطالب رو هم مدنظر قرار بدید.

۸۶. گزینه ۴ / عربی / ۲ / ترجمه

ترجمه صحیح گزینه ۴: «کسی که علم به او سود نرساند از زبان نادانی ایمن نمی‌باشد». العلم، فاعل و ضمیر متصل «ه» در فعل «یَنْفَعُه» مفعول است.

نکته: نَفَعَ: سود رساند / اِنْتَفَعَ: سود بُرد

۸۷. گزینه ۲ / درس / ۱ / تعریف

«دلفین» مفرد است نه جمع (رد ۱ و ۳)، «حیوان باهوشی: حیوان ذکی» (رد ۳ و ۴)، «کمک کردن» مصدر است نه فعل (رد ۱ و ۳). معادل «مِنْ» در عبارت فارسی وجود ندارد (رد گزینه ۴).

ترجمه متن: به درستی که شکست خوردن بسیاری از دانش‌آموزان به عدم توانایی دانش‌آموز بر ماده درسی‌ای که آن را می‌خواند، باز می‌گردد. ممکن است دلیل‌های این مشکل را در واژه «الْم» جمع کنیم. همزه «ه» گرفته شده از ابتدای فعل «اُکْرِه»: بدم می‌آید، ناپسند می‌دارم» است؛ پس بسیاری از اهل درس به ماده درسی تعیین شده توجه نمی‌کنند؛ زیرا از آن بدشان می‌آید. و «لام» به «به من مربوط نیست» و «دوست ندارم» و... اشاره می‌کند و «میم» به واژه «محال، غیرممکن» اشاره دارد که به معنای این است که دانش‌آموز در آن ماده درسی نوعی سختی را می‌یابد که آن را درک نمی‌کند.

ولی راه حل این قضیه قطعاً به دست خود آدمی است. پس واجب است که آن دانش‌آموز به طور مثال [شروع به گفت‌وگو با خویش] کند: به طور مثال فایده درس عربی چیست؟ سپس تلاش کند که پاسخ را بیابد: به وسیله آن با فرهنگ جامعه دینی‌ام که در قرآن کریم و احادیث تجلّی یافته است آشنا می‌شوم و در همین زمان می‌توانم که به فرهنگ ایرانی خودم آگاه شوم؛ زیرا زبان فارسی با زبان عربی آمیخته است. علاوه بر آن این درس [زبان عربی] می‌تواند که چشم‌های ما را به زمینه‌های غیرفرهنگی نیز باز کند؛ زیرا زبان عربی یک زبان زنده است. در نتیجه از سختی یادگیری آن درس بکاهد.

۸۸. گزینه ۴ / ترکیبی / درک مطلب

ترجمه گزینه‌ها: ۱) نقش دانش‌آموز در حل کردن مشکلات درسی‌اش [اتّاحل هذه القضية...] رابطه و ارتباط میان زبان و فرهنگ [خط هفتم متن] بیان کردن راه پیشرفت دانش‌آموزان در درس‌هایشان [خط پنجم و ششم متن] ۲) دلایل سختی درس‌ها [در ابتدای متن به دلیل شکست خوردن دانش‌آموزان در درس‌ها اشاره کرده بود؛ نه دلیل سخت بودن درس‌ها].

۸۹. گزینه ۳ / ترکیبی / درک مطلب

ترجمه گزینه‌ها: ۱) دانش را طلب کن و تنبلی نکن؛ زیرا خوبی از اهل تنبلی بسیار دور است. [تنبلی نکردن] ای شکایت‌کننده، درد تو چیست؟ زیبا باش تا زندگی را زیبا ببینی. (سفارش به شکایت نکردن از زندگی و توجه به استعدادهای درونی آدمی) ۲) همانا خداوند چیزی را در قومی (گروهی) دگرگون نمی‌کند؛ مگر این‌که خودشان آن را تغییر دهند. [تلاش کردن برای حل مشکلات به وسیله خود آدمی و تغییر دادن دیدگاه‌های منفی] ۳) و کسانی که در راه ما مبارزه کردند، یقیناً آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کنیم. [کوشیدن در راه خدا = رسیدن به سعادت و راه‌های خوشبختی]

۹۰. گزینه ۴ / ترکیبی / درک مطلب

کم کردن سختی این قضیه‌ها [که مورد بحث در متن بود] به وابسته است. ۱) فهمیدن و تمرین ۲) یادگرفتنش ۳) آسان کردنش ۴) پرسش و پاسخ طبق عبارت «بدا بچوار» که می‌گوید دانش‌آموز باید با خودش گفتگو کند؛ فایده درس زبان عربی چیست؟ «یعنی از خودش پرسش کند و به دنبال پاسخ سوالش باشد»

۱۰۵. گزینه ۲) تاریخ ۳ / درس ۱۱ / ص ۱۴۱

با برگزاری انتخابات اولین دوره مجلس خبرگان رهبری و تشکیل مجلس خبرگان رهبری، تمامی ارکان سیاسی کشور مطابق قانون اساسی شکل گرفتند و نظام سیاسی جمهوری اسلامی به طور کامل استقرار یافت.

۱۰۶. گزینه ۲) تاریخ ۲ / درس ۱ / ص ۶

نکته: یکی دیگر از گونه های تاریخ نگاری که در دوره اسلامی در ایران رواج یافت، تاریخ سلسله ای بود. فرمانروایان بزرگ و کوچک، به منظور ثبت و ضبط رویدادهای دوران خود، معمولاً ادیبان و دانشمندان را تشویق و مأمور به تدوین این رویدادها می کردند. بعدها با گسترش تاریخ نویسی سلسله ای در میان سلسله های محلی، این نوع تاریخ نویسی با تاریخ نویسی محلی پیوستگی یافت.

کتاب تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل بیهقی در تاریخ غزنویان از مشهورترین تاریخ های سلسله ای است.

۱۰۷. گزینه ۱) تاریخ ۲ / درس ۲ / ص ۲۰

یکی از اقداماتی که به دستور عبدالملک مروان، خلیفه اموی انجام شد، برگرداندن خط و زبان دیوان از فارسی به عربی بود.

۱۰۸. گزینه ۲) تاریخ ۲ / درس ۹ / ص ۹۷

ابونصر محمد بن محمد معروف به فارابی، فیلسوف بزرگ ایرانی، فلسفه مشایی را که تلفیقی از جهان بینی اسلام و فلسفه ارسطویی و نوافلاطونی بود، پایه گذاری کرد.

نکته: در سنت فلسفه اسلامی، فارابی را بعد از ارسطو که ملقب به معلم اول است، معلم دوم می خوانند. ابن سینا او را استاد خود دانسته و ابن رشد و دیگر فیلسوفان احترام زیادی برای او قائل شده اند.

۱۰۹. گزینه ۴) تاریخ ۲ / درس ۱۴ / ص ۱۴۹

مشاوره: سؤالات کنکور هر سال بیش از سال گذشته به سمت مفهومی، ارتباطی و ترکیبی شدن پیش می روند و دیگر صرف حفظ کردن مطالب کتاب درسی برای پاسخ دادن به آنها کافی نیست؛ بلکه باید تصویری کلی از تمام مطالب در ذهن خود داشته باشید و آنها را مانند یک پازل، به درستی کنار هم بچینید.

کتاب حبیب السیر اثر خواندمیر در زمان سلطنت شاه اسماعیل اول بود که در زمان او، جنگ با ازبکان و کشته شدن شیبک خان و جنگ چالدران اتفاق افتاده است.

۱۱۰. گزینه ۲) تاریخ ۱ / درس ۱ / ص ۶

نکته: در این مرحله پژوهشگر پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آنها را ارزیابی می کند.

در مرحله سوم یعنی شناسایی منابع، اگر محقق از اسناد استفاده کند، باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود.

۱۱۱. گزینه ۱) تاریخ ۴ / درس ۴ / ص ۴۰

نکته: پس از مرگ آمن هوتب چهارم، کاهنان که نقش مهمی در فرهنگ مصر داشتند، دوباره پرستش چندخدایی را رایج کردند.

یکی از فرعون های دوره جدید به نام آمن هوتب چهارم کوشید که یگانه پرستی را در شکل پرستش خدای خورشید در مصر ترویج نماید.

۱۱۲. گزینه ۳) تاریخ ۱ / درس ۲ / ص ۶۲

تا دویست سال پیش مورخان ایرانی بر پایه ترجمه خدای نامه های متعلق به دوران ساسانی و نیز داستان های شاهنامه فردوسی، تاریخ ایران در عهد باستان را می نوشتند.

۹۸. گزینه ۲) عربی ۱ / درس ۲ / عدد و معدود

معادل «بیست و پنج ماهی» تنها در گزینه ۲، درست آمده.

خمس و عشرين **سمکه** ← عدد اصلی است و بر وزن «فاعل» نمی آید.
یکان دهگان مفرد

بررسی سایر گزینه ها: ۱) و ۲) اول دهگان و سپس یکان آمده که در عربی این ساختار اشتباه است. ۳) خامس اشتباه است در اعداد شمارشی (اصلی)، عدد بر وزن فاعل نمی آید. (به جز واحد)

۹۹. گزینه ۱) عربی ۲ / درس ۵ / جمله بعد از تکره

منظور از جمله ای که قبلش را توضیح می دهد جمله وصفیه یا صفت از نوع جمله است.

بررسی گزینه ها: ۱) **کتاب مفید** **نقرؤه**

تکره و صفت جمله
موصوف مفرد وصفیه

۲) **نقرؤه**، جمله وصفیه نیست، زیرا به اسم تکره ای بر نمی گردد. ۳) **إقرأ**، فعل امر است و نمی تواند جمله وصفیه باشد. ۴) **مفید**، صفت مفرد از نوع اسم است. / آن **نقرؤه**، به دلیل همراه بودن با حرف «أَنَّ» جمله وصفیه نیست.

۱۰۰. گزینه ۲) عربی ۳ / درس ۵ / اسلوب ندا

رَبِّ + نا + نَعْبُدُکَ ای پروردگار ما، تو را می پرستیم.
منادا مضاف الیه ضمیر مخاطب

از ضمیر مخاطب «ک» تو» می فهمیم که «رَبِّ» مناداست نه مبتدا. در سایر گزینه ها بعد از «رَبِّ» فعل های ماضی و مضارع غایب آمده اند:

بررسی سایر گزینه ها: ۱) **رَبِّ** مبتدا / **أَنْزَلَ** فعل ماضی و غایب ۲) **رَبِّ** مبتدا /

يَقِيلُ فعل مضارع و غایب در نقش خبر ۳) **رَبِّ** مبتدا / **لا يُغَيِّرُ** فعل مضارع و غایب در نقش خبر

تاریخ و جغرافیا

۱۰۱. گزینه ۱) تاریخ ۳ / درس ۱ / ص ۴

کشفیات باستان شناسی در ایران، منابع نوینی را پیش روی مورخان قرار داد و زمینه تحولی عمیق و اساسی را در تاریخ نگاری فراهم آورد.

۱۰۲. گزینه ۳) تاریخ ۳ / درس ۳ / ص ۳۵

نکته: پس از اینکه قائم مقام پس از هفت ماه، از مقام وزارت بر کنار و کشته شد، حاجی میرزا آقاسی، مراد و معلم درویش مسلک شاه به جای او نشست. در دوران صدارت میرزا آقاسی، نفوذ دولت های روسیه و انگلستان در ایران افزایش یافت.

۱۰۳. گزینه ۴) تاریخ ۳ / درس ۸ / ص ۹۹

درسنامه: دلایل ضعف جامعه ملل:

۱. فاقد قدرت کافی بودن برای جلوگیری از دشمنی و جنگ میان دولتها
۲. ضمانت اجرایی لازم نداشتن تصمیماتش
۳. عدم حضور برخی کشورها در این نهاد بین المللی

خروج ژاپن، آلمان و ایتالیا و نیز اخراج شوروی از جامعه ملل، موجب بی اعتباری بیشتر این نهاد بین المللی شد.

۱۰۴. گزینه ۱) تاریخ ۳ / درس ۹ / ص ۱۱۹

نمایندگان مخالف قرارداد الحاقی در مجلس شانزدهم، ضمن مخالفت با این قرارداد، طرح ملی شدن صنعت نفت ایران را پیشنهاد کردند.

نکته: سرعت هواز دگی در سنگ‌ها متفاوت است و به عواملی چون جنس سنگ‌ها، نوع آب و هوا و زمان بستگی دارد؛ برای مثال سنگ‌های گرانیته از سنگ‌های مرمرین یا کلسیتی مقاوم‌ترند و آب و هوای گرم و مرطوب سرعت و شدت هواز دگی را افزایش می‌دهد.

توجه کنید که هواز دگی فیزیکی در وضعیت متغیر دمایی رخ می‌دهد؛ پس رطوبت در هواز دگی شیمیایی مؤثر است؛ در نتیجه کمبود بارش و اختلافات دمایی در منطقه گرم و خشک در هواز دگی فیزیکی مؤثر است.

درسنامه: در بین زبان‌های خانواده آفرآسیایی، معروف‌ترین و مهم‌ترین آن‌ها زبان عربی است که در جنوب‌غربی آسیا و شمال آفریقا بدان تکلم می‌کنند.

زبان مردم عرب و یهود زبان سامی است. برخی از مردم شمال آفریقا زبان حامی دارند.

درسنامه: اقتصاد کشورهای گروه اول (که اقتصاد آن‌ها به‌طور عمده مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی است) در برابر نوسانات قیمت در بازارهای جهانی آسیب‌پذیری زیادی دارد و کاهش قیمت خرید محصولات آن‌ها می‌تواند شوک‌های عظیمی به اقتصادشان وارد کند. در این نوع اقتصاد، حمایت از بخش‌های تولیدی داخلی ضعیف است و واردات گسترش زیادی دارد.

کشورهایی که به صادرات مواد خام و معدنی می‌پردازند، در واکنش به نوسانات قیمت، آسیب‌پذیری زیادی دارند.

الف) بدون توسعه سرزمین، نابودی کشورهای کوچک: راتزل
ب) فضاهای اقیانوسی مؤثر در شکل‌گیری قدرت جهانی: ماهان
ج) قرارگیری کشور در مجاورت دولت قوی مؤثر بر سیاست و قدرت آن: راتزل
د) منطقه خشک اوراسیا (قلب جهان): مکیندر

نکته:

سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها یعنی رتبه‌بندی آن‌ها بر حسب اهمیت:

میزان جمعیت

عملکرد (خدماتی که ارائه می‌دهند)

خدمات و جمعیت ارتباط مستقیم دارند و از قاعده به سوی رأس هرم افزایش می‌یابند. اما باید در نظر داشت که سازمان سنجش، پاسخ این تست را گزینه ۴ در نظر گرفته است.

نکته: کره زمین حول محور قطب‌های خود در حال چرخش است و یک دور کامل آن، ۲۴ ساعت طول می‌کشد که به آن یک شبانه‌روز می‌گویند. با توجه به حرکت زمین از غرب به شرق، مناطق مختلف کره زمین واقع بر نصف‌النهارها پی‌درپی در مقابل خورشید قرار می‌گیرند.

مردم نقطه «الف» زمان طلوع و غروب را زودتر از مردم نقطه «ب» می‌بینند.

درسنامه: اشکانیان با استفاده از جنگاوران قبایل شرق ایران که در سوارکاری و تیراندازی با کمان مهارت فراوان داشتند، سپاه ورزیده‌ای را تشکیل دادند. آنان به تدریج به سمت غرب پیشروی کردند و پس از قریب صد سال جنگ و گریز موفق شدند سلوکیان را به‌طور کامل از ایران بیرون کنند.

پایتخت‌های سلسله اشکانیان به ترتیب عبارت بودند از شهر نسا در ترکمنستان امروزی، شهر صدرروازه که یونانیان آن را هکاتمپولس می‌خواندند در حوالی دامغان کنونی و شهر تیسفون در نزدیکی بغداد امروزی.

تدوین فرضیه، دومین مرحله پژوهش است و مرحله قبل شامل بیان مسئله و مرحله بعد نیز جمع‌آوری اطلاعات است.

مطالعه پیشینه و نتایج تحقیقات مرتبط: بیان مسئله

مطالعه بر روی سالنامه‌های آماری مختلف: گردآوری اطلاعات

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) بخش اول و بخش دوم مربوط به گردآوری اطلاعات است. ۲) بخش اول و بخش دوم مربوط به بیان مسئله است.

۳) بخش اول مربوط به پردازش اطلاعات و بخش دوم نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهاد است.

ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیم‌کره شمالی واقع شده است.

نکته: محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن مکان است.

نکته: استان، واحدی از تقسیمات کشوری است که با محدوده جغرافیایی معین، از به هم پیوستن چند شهرستان هم‌جوار با توجه به موقعیت‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و طبیعی تشکیل می‌شود. هر شهرستان واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معینی است که از به هم پیوستن چند بخش هم‌جوار تشکیل شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) دهستان کوچک‌ترین واحد است، نه روستا. ۲) شهرستان غیرهم‌جوار نادرست است. ۳) بخش تابع شهرستان و شهرستان تابع استان است.

گسترش ایران در عرض‌های مختلف جغرافیایی سبب تنوع آب‌وهوایی شده است. تنوع آب‌وهوایی در ایران موقعیت مساعدی را برای انواع محصولات زراعی فراهم آورده است. (امکان کشت انواع میوه‌های سردسیری و گرمسیری، انجام کشت گلخانه‌ای برای کنترل بهتر کشت میوه)

با این وجود، سازمان سنجش پاسخ این تست را گزینه ۲ اعلام کرده است.

چون مبنای محاسبه ارتفاع، سطح آب‌های آزاد یعنی دریاها و اقیانوس‌هاست و ۱۰۰۰ متر ارتفاع باعث می‌شود دمای هوا ۶ درجه کاهش یابد.

اختلاف دمای هواپیما و کشتی $6 \times 8 = 48$

دمای هواپیما $16 - 48 = -32$

منطق / درس ۷

۱۲۹. گزینه ۴

بررسی قسمت اول گزینه ها، کذب - صدق: تناقض

بعضی دانشجویان دیپلم ندارند. (-) تناقض هر دانشجویی دیپلم دارد. (+)
 ۱ تناقض قضیه اصل است؛ پس صادق است. ۲ متداخل متناقض قضیه اصل است؛ پس صادق است. ۳ چون سالبه جزئی عکس مستوی لازم الصدق ندارد. ۴ عکس مستوی متناقض قضیه اصل است؛ پس صادق است؛ بنابراین قسمت اول گزینه ۳ نادرست است.

بررسی قسمت دوم گزینه ها، صدق - صدق: عکس مستوی و تداخل

همه جانوران حس دارند. عکس مستوی: بعضی حس دارها جانورند

(عکس مستوی موجب کلیه، موجب جزئی است.)

همه جانوران حس دارند. تداخل: بعضی جانوران حس دارند

(متداخل موجب کلیه، موجب جزئی است.)

۱ موجب کلیه است و نمی تواند عکس مستوی موجب کلیه باشد.

۲ تعبیر دیگری از «همه حس داران جانورند» می باشد. موجب کلیه است و نمی تواند عکس مستوی موجب کلیه باشد.

۳ و ۴ موجب جزئی و متداخل موجب کلیه است.

منطق / درس ۸

۱۳۰. گزینه ۳

با توجه به فرض سؤال چون نتیجه جزئی است و حد وسط «ب» است و حد وسط در یک مقدمه محمول است قطعاً قیاس شکل سوم نیست پس حتماً باید یک مقدمه جزئی باشد که نتیجه جزئی حاصل شود. (رد گزینه ۱) مقدمه دیگر حتماً باید واجد حد وسط «ب» باشد. (رد گزینه ۲) چون «ب» حد وسط است نمی تواند در هر دو مقدمه علامت منفی داشته باشد چون در مقدمه داده شده علامت منفی دارد؛ پس در مقدمه دیگر حتماً باید علامت مثبت داشته باشد. (رد گزینه ۴)

منطق / درس ۸ - شبیه سازی شده

۱۳۱. گزینه ۳

هر الف + ب - است. (قضیه اول)

هیچ ج + ب + نیست. (قضیه دوم)

۰. هیچ الف + ج + نیست.

بعضی الف - د - است. (قضیه سوم)

هیچ الف + ج نیست.

۰. بعضی د - ج + نیست.

هر د + الف - است.

بعضی د - ج - است.

۰. بعضی الف - ج - است. - قیاس شکل سوم است.

۱ حواستون باشه؛ بچه ها سؤال می خواد بگه اول با دو قضیه «هر الف ب است» و «هیچ ج ب نیست» قیاس بساز، نتیجه قیاس رو با «بعضی الف د است» دوباره قیاس بساز و بعد نتیجه رو با «هر د الف است» مقایسه کن و بگو که قیاس شکل چندم است. حد وسط در شکل اول محمول مقدمه اول و موضوع مقدمه دوم است. حد وسط در شکل دوم محمول مقدمه اول و محمول مقدمه دوم است. حد وسط در شکل سوم موضوع مقدمه اول و موضوع مقدمه دوم است. حد وسط در شکل چهارم موضوع مقدمه اول و محمول مقدمه دوم است.

فلسفه / درس ۱ و ۲

۱۳۲. گزینه ۱

بررسی سایر گزینه ها، ۱ فیلسوف می خواهد خود را از بند عادت نابخردانه، پیش داوری و تعصب برهاند تا به حقیقت برسد. رسیدن به حقیقت هدف فیلسوف از ترک عادت نابخردانه، پیش داوری و تعصب است. ۲ سؤالاتی که به نحو جدی پیگیری می شوند اگر موضوع بنیادین داشته باشند باعث تفکر فلسفی می شوند. ۳ فیلسوف هیچ سخنی را بدون استدلال نمی پذیرد.

جغرافیا / ۲ درس / ۵ ص ۹۰ و ۹۵

۱۲۵. گزینه ۴

درسنامه

عوامل مؤثر در وقوع سیل

شدت و مدت بارش

شکسته شدن سدها

ویژگی های طبیعی حوضه رود

دخالت های انسانی

عوامل مؤثر در ایجاد زمین لغزش ها

بارش سنگین

ذوب برف

زمین لرزه

فوران های آتش فشانی

فعالیت های انسانی روی دامنه ها

زیربری رودخانه ها

بیشتر سیل ها بر اثر یک بارش شدید و سریع جاری می شوند. بارش هایی که شدت آن ها کمتر اما مدت آن ها بیشتر است، تأثیر بسیار بیشتری در ناپایداری دارند؛ زیرا بارش های شدید به سرعت جاری می شوند و کمتر نفوذ می کنند تا موجب لغزش شوند.

فلسفه و منطق

منطق / درس ۲

۱۲۶. گزینه ۳

درسنامه: دلالت یک لفظ بر کل معنای آن لفظ: دلالت مطابقی

- دلالت یک لفظ بر بخشی از معنای آن لفظ: دلالت تضمنی

- دلالت یک لفظ بر معنایی مرتبط با معنای آن لفظ: دلالت التزامی

در صورت سؤال به جای استفاده از تعبیر «دالات مفهوم مورد نظر بر معنا» باید از تعبیر «دالات لفظ مورد نظر بر معنا» استفاده می شد. معنا همان مفهوم است و لفظ بر آن دلالت می کند.

بررسی گزینه ها، ۱ در این گزینه، کل معنای واژه «پایه میز» مد نظر است؛ پس دلالت مطابقی است. ۲ در این گزینه کل معنای واژه «مولکول آب» مد نظر است؛ پس دلالت مطابقی است. ۳ در این گزینه بخشی از «نماز» مد نظر است یعنی حالت سجده؛ پس دلالت تضمنی است. ۴ در این گزینه کل معنای واژه «روسی آبی آسمانی» مد نظر است؛ پس دلالت مطابقی است.

منطق / درس ۳

۱۲۷. گزینه ۲

عبارت مورد سؤال به صورت داده شده طبقه بندی می شود؛ این طبقه بندی یک طبقه بندی درست است که در آن باید در هر طبقه تباین و بین طبقات عموم و خصوص مطلق وجود داشته باشد ضمن اینکه هر مفهوم با خودش رابطه تساوی دارد.

منطق / درس ۵

۱۲۸. گزینه ۱

بررسی گزینه ها، ۱ در این گزینه یک استدلال وجود دارد که مبنای آن مشابَه ت ظاهری است.

- به زمین که بلند است آب نمی رسد. (قبض به آن نمی رسد.)

- انسان مانند زمین است.

۰. انسان اگر طالب فیض است باید افتاده باشد. (بلند و مغرور نباشد.)

۲ در این گزینه صرفاً یک تشبیه یا تمثیل وجود دارد و استدلالی بر مبنای آن صورت نگرفته است. در این تمثیل انسان به خاک تشبیه شده است.

۳ در این بیت استدلالی وجود ندارد.

۴ در این گزینه استدلالی وجود ندارد و صرفاً تشبیه وجود دارد.

فلسفه ۲ / درس ۲

۱۴۲. گزینه ۲

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ این که سخن انسان اندیشه‌های یک حقیقت متعالی است نادرست است. درست این است که سخنان انسان پرتویی از حقیقت متعالی لوگوس است. ۲ نتیجه فلسفی کاربرد لوگوس در نزد هر اگلیتوس نیست بلکه حقیقتی آشکار است. ۳ خود نظریه هر اگلیتوس است نه نتیجه فلسفی نظر هر اگلیتوس. فلسفه ۲ / درس ۸

۱۴۳. گزینه ۳

در دانش فلسفه بهره‌گیری از دستاوردهای متفکران دیگر، ضروری است لکن این استفاده نیز باید همراه با نقد و بررسی سخنان آن فلاسفه باشد؛ زیرا: فقط با استدلال است که می‌توان درباره درستی یا نادرستی یک دانش نظر داد. بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ نادرست است چون نوعی استدلال صحیح نیست باید استدلالی اقامه کرد که نتیجه آن یقینی باشد. ۲ بحث از هستی و چیستی حقایق عینی ربطی به پذیرش یک گزاره ندارد. گزاره‌ای را باید پذیرفت که صادق است و گزاره صادق گزاره‌ای است که مطابق با واقع باشد. ۳ سازگاری با مبانی فلسفی ملاک درستی و نادرستی نیست بلکه ملاک درستی و نادرستی مطابقت با واقعیت است.

فلسفه ۲ / درس ۱۰

۱۴۴. گزینه ۱

تفاوت اصلی حکمت مشاء و اشراق در روش است یعنی شیخ اشراق با اینکه ابن سینا احترام می‌گذاشت و از او سپاسگزاری می‌کرد در عین حال می‌گوید حکمت استدلالی ابن سینا را با چاشنی کشف و شهود قلبی به کمال رساند پس می‌توان گفت از نظر سهروردی بحث و استدلال برای مطالعه مسائل وجود کافی نیست. بررسی سایر گزینه‌ها: ۲ اساس فلسفه اشراق همراهی استدلال و شهود است هر چند غلبه با شهود است. ۳ ناظر به روش نیست؛ بلکه ناظر به منبع است. ۴ ناظر به روش نیست، بلکه ناظر به موضوع و مسئله است.

فلسفه ۲ / درس ۱۱

۱۴۵. گزینه ۲

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ کیوتر بودن ماهیت است و ماهیت همان وجود نیست. در نظام فکری ملاصدرا، ماهیت حد وجود و انعکاس درجه‌ای از وجود در ذهن است. ۲ زردآلو بودن یعنی ماهیت و ذهن وجود را از ماهیت نتیجه نمی‌گیرد. ۳ نور قوی و نور ضعیف با هم ترکیب نمی‌شوند در واقع نوری که از کانون نور ساطع می‌شود، هرچه به کانون نور نزدیک‌تر باشد، قوی‌تر است و هرچه از آن دورتر باشد، ضعیف‌تر می‌شود. بنابراین نور ضعیف هم نور است و نور قوی هم نور است و فقط در قوت و ضعف تفاوت دارند. تفاوت موجودات نیز در قوت و ضعف وجودی آن‌هاست.

اقتصاد

درس ۵ و ۶ - شبیه‌سازی شده

۱۴۶. گزینه ۴

الف) پشتوانه پول

فاطمی لکنید:

نوع پول	پشتوانه
پول فلزی (طلا و نقره)	طلا و نقره موجود در خود پول
پول کاغذی	پول فلزی و شمش‌های طلا و جواهرات ندر صرف بالذکر
پول‌های امروزی	قدرت اقتصادی کشور

ب) شرکت برای رشد بهتر می‌تواند تبلیغ کند، کارمند استخدام کند و با جذب سرمایه‌گذار، شرکت کسب و کاری است که خودش هویت قانونی دارد. ج) کالاهایی که به دلیل شرایط ممکن است جایگزین هم شوند و به جای هم مصرف شوند را کالای جایگزین می‌نامند مانند قند و شکر. با افزایش قیمت یک کالا، تقاضای کالای جایگزین آن افزایش می‌یابد. به طور مثال: با افزایش قیمت قند، تقاضا برای شکر (به عنوان کالای جایگزین) افزایش می‌یابد و برعکس.

فلسفه ۱ / درس ۷

۱۳۳. گزینه ۴

بررسی سایر گزینه‌ها: ۲ با ابزار عقل شناخت‌های تجربی، درونی و عقلی به دست می‌آیند. ۳ عقل هر آنچه را که حس نمی‌شناسد، می‌شناسد چه محسوس باشد چه غیر محسوس. ۴ اساس همه انواع دانش‌های بشری صرفاً شناخت عقلی است که یکی از شناخت‌های حاصل از ابزار عقل است. به نظر ما گزینه ۱ درست است، با این حال سازمان سنجش گزینه ۴ را به عنوان جواب در نظر گرفته است.

فلسفه ۱ / درس ۹

۱۳۴. گزینه ۲

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ از نظر افلاطون نفس انسان، جزء عقلانی او است؛ نه جزئی از عقل او. نفس انسان جزء عقل انسان نیست. ۲ دکارت بدن انسان را یک ماشین پیچیده می‌داند و هابز ذهن انسان را. ۳ از نظر داروینیست‌ها رعایت اصول اخلاقی به دلیل گره خوردن آن‌ها با منافع شخصی، ضروری است.

فلسفه ۱ / درس ۱۰

۱۳۵. گزینه ۱

بررسی سایر گزینه‌ها: ۲ اینکه انسان پیچیدگی بسیار زیادی دارد ربطی به اینکه روح نتیجه تکامل بدن است، ندارد. ۳ نفس انسان در نظر سهروردی چون مجرد از ماده است، نور است، که آمیخته‌ای از نور و ظلمت می‌باشد. ۴ شهود در فلسفه جایی ندارد.

فلسفه ۱ / درس ۱۱

۱۳۶. گزینه ۳

از نظر کانت، فعل اخلاقی به فرمان عقل عملی یا وجدان صورت می‌گیرد؛ نه به فرمان عقل نظری. در گزینه ۱ مشخص نشده است که فعل اخلاقی به فرمان عقل عملی صورت می‌گیرد یا به فرمان عقل نظری. اگر منظور از عقل، عقل نظری باشد، گزینه ۱ اشتباه است. اگر منظور از عقل، عقل عملی باشد، گزینه ۱ صحیح است. عقل عملی در فلسفه کانت به معنای وجدان اخلاقی است. سازمان سنجش گزینه ۳ را در نظر گرفته است.

فلسفه ۲ / درس ۱

۱۳۷. گزینه ۳

وقتی به چیزی اشاره و آن را با ضمیر «این» یا «آن» خطاب می‌کنیم نشان می‌دهد که نسبت به وجود آن آگاهی و باور داریم؛ هرچند ممکن است جستی و ماهیت آن هنوز برای ما کاملاً مشخص نشده باشد.

فلسفه ۲ / درس ۱

۱۳۸. گزینه ۱

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ هر چه واقعیت داشته باشد دو حیثیت هستی و جستی دارد نه هر چه فرض شود. ۲ وجود و ماهیت یک چیز مغایر هستند پس نمی‌توانند نسبت تساوی داشته باشند. ۳ وقتی چیزی را واقعی می‌پنداریم و سپس می‌فهمیم که وجود نداشته یعنی از وجودش آگاهی درست نداشته‌ایم.

فلسفه ۲ / درس ۳

۱۳۸. گزینه ۲

سؤال اصلی در بحث علیت این است که مفهوم کلی علیت چگونه در ذهن انسان شکل گرفته است یا به عبارت دیگر انسان چگونه رابطه علیت را درک کرده است؟

فلسفه ۲ / درس ۵

۱۳۹. گزینه ۴

مثال خیر، در واقع خود حقیقت است؛ نه اینکه پرتوی از حقیقت باشد. ۱۴۰. بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ از نظر ملاصدرا ماهیت امری اعتباری است اما این به این معنی نیست که حالت تساوی برای ماهیت‌ها در نظر گرفته نمی‌شود. ۲ این سینا از رابطه علت و معلول استفاده نمی‌کند بلکه از امکان ذاتی استفاده می‌کند. ۳ درست است، اما گزینه ۴ کامل‌تر از آن است. ملاصدرا هستی موجودات را به دلیل فقر وجودی آن‌ها عین وابستگی به خدا می‌داند. خدا در وجود خود ذاتاً از غیر خودش بی‌نیاز است.

فلسفه ۲ / درس ۷

۱۴۱. گزینه ۱

دانش عملی مربوط به باید‌ها و نبایدهاست که سه حوزه دارد: اخلاق، تدبیر منزل، سیاست مذهب که گزینه ۱ مربوط به بحث اخلاق است.

فلسفه ۲ / درس ۷

۱۴۱. گزینه ۱

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ مربوط به هست‌ها و نیست‌هاست و در انسان‌شناسی فلسفی بررسی می‌شود. ۲ مربوط به هست‌ها و نیست‌هاست و در فلسفه اولی بررسی می‌شود. ۳ مربوط به هست‌ها و نیست‌هاست و در روان‌شناسی یا علوم اعصاب بررسی می‌شود.

الف) GDP واقعی سال ۲۰۱۱:

$$= \frac{\text{قیمت سال پایه (۲۰۱۰)}}{\text{کالای B}} \times ۱۵۰۰۰ + \frac{\text{قیمت سال پایه (۲۰۱۰)}}{\text{کالای A}} \times ۷۵۰۰ = ۱۵,۰۰۰,۰۰۰$$

GDP اسمی سال ۲۰۱۲:

$$= \frac{\text{قیمت های سال ۲۰۱۲}}{\text{کالای B}} \times ۲۵۰۰۰ + \frac{\text{قیمت های سال ۲۰۱۲}}{\text{کالای A}} \times ۱۰۰۰۰ = ۲۴,۵۰۰,۰۰۰$$

GDP واقعی سال ۲۰۱۲:

$$= ۱۵,۰۰۰ \times ۶۰ + ۷۵۰۰ \times ۹۵ = ۱۶,۱۲۵,۰۰۰$$

نرخ رشد تولید ناخالص داخلی واقعی ۲۰۱۲ نسبت به ۲۰۱۱:

$$= \frac{\text{تولید ناخالص داخلی (واقعی) ۲۰۱۲} - \text{تولید ناخالص داخلی (واقعی) ۲۰۱۱}}{\text{تولید ناخالص داخلی (واقعی) ۲۰۱۱}} \times ۱۰۰$$

$$= \frac{۱۶,۱۲۵,۰۰۰ - ۱۵,۰۰۰,۰۰۰}{۱۵,۰۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۷.۷۵\%$$

درس ۸۰ شبیه سازی شده

۱۵۰. گزینه ۱

الف) عبارت بخش «الف» در گزینه های «۱» و «۲» مربوط به تبعات اجتماعی و در گزینه های «۳» و «۴» مربوط به تبعات اقتصادی بیکاری است.
ب) کار آفرینی به تلاش و کار زیادی نیاز دارد تا کسب و کار را زنده نگه دارد. کار آفرین لازم است تا آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد.
ج) در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار، از طریق روش برابری قدرت خرید (PPP) محاسبه می شود.
د) در اقتصاد ایران، بی ثباتی در قیمت ها بر بی ثباتی بازار کار و فعالیت های اقتصادی، اثر منفی قابل توجهی گذاشته است و خود یکی از عوامل مهم بیکاری و رکود به شمار می رود.

درس ۱۱

۱۵۱. گزینه ۳

برای پاسخ دهی به این سؤالات، ابتدا باید بررسی کنیم منظور از فرمول های مشخص شده در صورت سؤال چیست و به کدام دهک ها اشاره دارد.

$$\frac{\text{دهک نهم و دهم}}{\text{دهک اول و دوم}} = \frac{۲۰\% \text{ درصد بالا}}{۲۰\% \text{ درصد پایین}} \Rightarrow \text{فرمول اول}$$

$$= \frac{۲۱+۱۸}{۵+۳} = \frac{۳۹}{۸} = ۴.۸۷$$

$4.87 \Rightarrow$ شاخص به دست آمده از ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین

$$\frac{\text{دهک اول، دوم، سوم و چهارم}}{\text{دهک نهم}} = \frac{۱۰\% \text{ درصد بالا}}{۴۰\% \text{ درصد پایین}} \Rightarrow \text{فرمول دوم}$$

$$= \frac{۲۱}{۹+۷+۵+۳} = \frac{۲۱}{۲۴} = ۰.۸۷۵$$

نکته: متوجه شدیم کلمه «بالا» به افرادی (دهکی) اشاره دارد که بیشترین سهم را از درآمد ملی دارند و وقتی از کلمه «پایین» استفاده می کنیم، منظور افرادی (دهکی) است که کمترین یا پایین ترین درصد از درآمد ملی را دارند.

الف) شاخصی توزیع درآمد را مناسب تر نشان می دهد که کوچک تر باشد و فرمول دوم (۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین) بیانگر این موضوع است.

ب) شاخصی توزیع درآمد را نامناسب تر نشان می دهد که بزرگ تر باشد و فرمول اول (۲۰ درصد بالا نسبت به ۲۰ درصد پایین) بیانگر این موضوع است.
ج) برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد کشورها از این فرمول استفاده می شود:

$$\frac{\text{دهک دهم}}{\text{دهک اول}} = \text{توزیع درآمد}$$

درس ۱۱ شبیه سازی شده

۱۴۷. گزینه ۲

قیمت هر واحد $\times$ تعداد کل محصول = درآمد

$$\text{تومان} = ۵۰۰ \times ۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

هزینه های بنگاه:

$$\text{تومان} = ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

حقوق سالیانه کارمندان:

تعداد کارمندان

$$\text{تومان} = ۳,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۵ \times ۱۲ = ۵۴۰,۰۰۰,۰۰۰$$

تعداد ماه های سال

$$\text{تومان} = ۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \text{ مواد اولیه سالیانه}$$

$$\text{تومان} = \frac{۱۵}{۱۰۰} \times ۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۷۵,۰۰۰,۰۰۰ \text{ هزینه های جاری}$$

$$\text{جمع هزینه ها} = ۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۵۴۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۷۵,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{تومان} = ۲,۳۱۵,۰۰۰,۰۰۰$$

هزینه ها - درآمد = سود (زیان)

$$\text{تومان} = ۱,۶۸۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۳۱۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \text{ سود (زیان)}$$

حاصل تفریق عددی مثبت است، پس تولید کننده از فعالیت اقتصادی خود سود برده است.

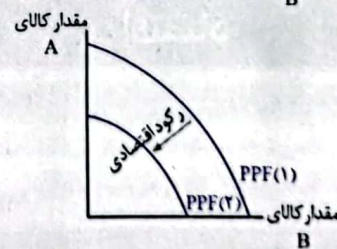
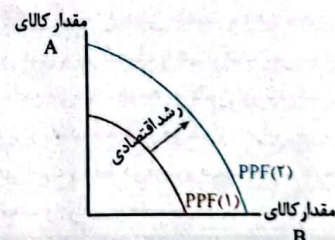
درس ۱۱۴ شبیه سازی شده

۱۴۸. گزینه ۳

الف) از آنجایی که سیاست انبساطی در دوره رکود و بیکاری و برای افزایش اشتغال و تولید به کار گرفته می شود، در صورت موفقیت آمیز بودن آن، نمودار مرز امکانات تولید به سمت راست بالا حرکت خواهد کرد.

درسنامه: رشد اقتصادی $\leftarrow$ حرکت منحنی به سمت راست - بالا

رکود اقتصادی $\leftarrow$ حرکت منحنی به سمت چپ - پایین

دقت کنید که با ایجاد رشد اقتصادی، هم از کالای A (ستون عمودی نمودار) و هم از کالای B (ستون افقی نمودار)، مقدار بیشتری تولید می شود.

ب) رشد به معنای افزایش میزان واقعی تولید در دوره های معین نسبت به دوره قبل است و صرفاً مفهومی کمی است.

ج) تمامی عبارات درست هستند به جز گزینه ۳، زیرا در یک کلام، کشورهای پیشرفته، کشورهای قدرتمندی محسوب می شوند.

درس ۱۱ شبیه سازی شده

۱۴۹. گزینه ۱

نکته: همیشه اولین سال (کوچک ترین سال) را به عنوان سال پایه در نظر می گیریم.

توجه: دانش آموز عزیز: به «فعالیت‌ها» و «برای تمرین و تفکر» کتاب درسی توجه و دقت داشته باشید.

(ب) سازمان دهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند. پراکنده: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند. یادگیرنده: از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

(ج) در سال ۱۹۹۲، کشورهای آمریکا، کانادا و مکزیک، پیمان تجارت آزاد مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

(د) مالیات بر ارزش افزوده با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد و از مالیات ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند.

تعرفه‌های گمرکی (عوارض گمرکی)، تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند و به جز اینکه یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند.

۱۵۵. گزینه «۳»

مشاوره: برای پاسخ‌دهی به این سؤالات به راحتی می‌توان از راه‌حل تستی استفاده کرد. باید توجه داشت که قیمت کالا در انتهای سال باید از قیمت آن کالا در ابتدای سال بیشتر باشد (چون دچار تورم و افزایش قیمت شده است). این موضوع فقط در گزینه‌های «۱» و «۳» برای کالای C اتفاق افتاده است. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

با توجه به قیمت کالای B و نرخ تورم آن، متوجه می‌شویم قیمت کالای A در گزینه «۳» می‌تواند منطقی باشد. ابتدا از کالای B استفاده کرده و نرخ تورم را محاسبه می‌کنیم، سپس برای دو کالای دیگر از همین نرخ استفاده می‌کنیم:

$$\text{قیمت قدیم} - \text{قیمت جدید} = \text{نرخ تورم کالای B}$$

$$= \frac{462,500 - 370,000}{370,000} = \frac{25}{100} = 25\%$$

حالا از همین نرخ برای به دست آوردن قیمت‌های مجهول A و C استفاده می‌کنیم:

$$A \text{ کالای} = \frac{25}{100} = \frac{96,000 - x_1}{x_1} = 25x_1 = 9,600,000 - 100x_1$$

$$125x = 9,600,000 \Rightarrow x_1 = \frac{9,600,000}{125} = 76,800$$

$$C \text{ کالای} = \frac{25}{100} = \frac{x_2 - 290,500}{290,500} = 7,262,500$$

$$= 100x_2 - 290,500,000 = 262,125$$

۱۵۶. گزینه «۴»

هر کدام از نقاطی که بر روی قید بودجه رسم شده‌اند، نشان دهنده میزان دسترسی ما برای خرید کالای A و B می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱. نقاط «ت» و «الف» نشان دهنده آن است که فرد در این نقاط بیشترین میزان از کالای A یا B را داشته است.

۲. هر چه از نقطه «ب» به سمت نقطه «پ» حرکت کنیم، میزان خرید کالای A کاهش و میزان خرید کالای B افزایش می‌یابد.

۳. هر چه از نقطه «پ» به سمت نقطه «ت» حرکت کنیم، میزان کالای B افزایش و میزان کالای A کاهش می‌یابد.

۱۵۲. گزینه «۲»

نکته: به نمودار زیر دقت کنید، زیرا از طریق آن می‌توان مسائل را خیلی سریع‌تر حل کرد.
کل جمعیت:

$$\left. \begin{array}{l} \text{جمعیت زیر ۱۵ سال} \\ \text{جمعیت ۱۵ سال و بالاتر} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{غیر فعال} \\ \text{فعال} \end{array} \left. \begin{array}{l} \text{جمعیت شاغل} \\ \text{جمعیت بیکار} \end{array} \right\}$$

(الف) برای محاسبه نرخ بیکاری باید میزان جمعیت بیکار و فعال را داشته باشیم، چرا که $\text{جمعیت بیکار} = \text{نرخ بیکاری} \times \text{بنابراین:}$

$$\begin{aligned} 45 \text{ میلیون نفر} &= 35 \text{ میلیون نفر} - 80 \text{ میلیون نفر} = \text{جمعیت بالای ۱۵ سال} \\ 30 \text{ میلیون نفر} &= 15 \text{ میلیون نفر} - 45 \text{ میلیون نفر} = \text{جمعیت فعال} \\ 5 \text{ میلیون نفر} &= 25 \text{ میلیون نفر} - 30 \text{ میلیون نفر} = \text{جمعیت بیکار} \\ 16\% &= \frac{5 \text{ میلیون نفر}}{30 \text{ میلیون نفر}} \times 100 = \text{نرخ بیکاری} \end{aligned}$$

(ب) «تأسیس شرکت اسلامی» - «حکومت قاجار»
«نظام نوینی در مالیات ستانی و بودجه‌بندی» - «حکومت پهلوی»
(ج) بی‌مبالاتی یا سوءاستفاده برخی صرافان از اعتماد مردم یا تعداد زیاد انواع رسیده‌ها و صرافی‌ها که آشنایی و اعتبارسنجی آن‌ها را برای مردم سخت کرده بود، موجب شد تا دولت‌ها برای جلوگیری از بروز این گونه مشکلات به ناچار چاپ و انتشار اسکناس را بر عهده گیرند.

(د) بررسی گزینه‌ها: گزینه‌های «۱» و «۴» درست است. گزینه «۲» و «۳» وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را می‌توان با نام استقلال اقتصادی شناخت. با این حال استقلال اقتصادی به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست و هر کشوری برای پیشرفت، به تعامل منطقی با کشورهای دیگر نیاز دارد. مهم آن است که این تعامل، مقتدرانه و از روی تدبیر باشد.

۱۵۳. گزینه «۳»

نکته: برای به دست آوردن تولید «خالص یا ناخالص داخلی» نباید «خالص عوامل تولید از خارج» را محاسبه کنید.

$$\begin{aligned} \text{ساختمان} + \text{صنعت} + \text{کشاورزی} + \text{خدمات} &= \text{تولید ناخالص داخلی} \\ 84253 + 56970 + 240373 + \frac{1}{5} \times 56970 &= \text{تولید ناخالص داخلی} \\ &= 467,051 \end{aligned}$$

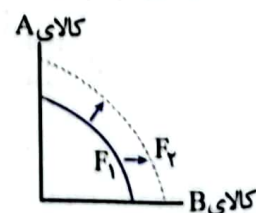
$$\text{هزینه استهلاک} = \frac{2}{7} \times 240,373 = 68,678$$

$$\text{تولید خالص داخلی} = 467,051 - 68,678 = 398,373$$

$$\frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت}} = \frac{467,051 \text{ میلیارد}}{40 \text{ میلیون}} = 11,676 \text{ / } 275$$

۱۵۴. گزینه «۱»

(الف) اگر پیدایش و ورود فناوری و مواد اولیه جدید همچنین افزایش نیروی کار و سرمایه فیزیکی (ماشین‌آلات و تجهیزات) منجر به افزایش تولید هر دو کالا شود **موجب** انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست می‌شود.

درس ۷ شبیه سازی شده

گزینه ۴۱

الف) یک کشور ممکن است با مشکلات خاص خود مواجه باشد و کشور همسایه اش مشکلات و مسائل متفاوتی داشته باشد. همچنین آرمانها و چشم اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی کشورها ممکن است تفاوت های قابل توجهی داشته باشد. - تجارت بین الملل
ب) کشوری از لحاظ تولید کالا دارای مزیت نسبی است که با هزینه کمتر تولید کند
ج) هرگاه کلمه هزینه فرصت به میان می آید صحبت از مزیت نسبی است در مزیت مطلق بهتر است هر کشوری در محصولی که مزیت دارد تخصص و تمرکز یابد و سپس محصولات خود را با دیگران مبادله کند.

درس ۹

گزینه ۲۱

الف و ج) افزایش قیمت ها به معنای پدیده تورم می باشد.

تولید کل به قیمت ثابت - تولید کل به قیمت جاری = تورم (افزایش قیمت ها)
در سال دوم در سال دوم

$$50 = 1700 - 1650 = \text{تورم (افزایش قیمت ها) در سال دوم}$$

تولید کل به قیمت ثابت - تولید کل به قیمت جاری = تورم (افزایش قیمت ها)
در سال سوم در سال سوم

$$165 = 1875 - 1710 = \text{تورم (افزایش قیمت ها) در سال سوم}$$

ب) تولید کل در - تولید کل به قیمت = افزایش مقدار تولید
سال پایه - ثابت در سال دوم = (رشد) در سال دوم

$$150 = 1650 - 1500 = \text{افزایش مقدار تولید (رشد) در سال دوم}$$

تولید کل در - تولید کل به قیمت = افزایش مقدار تولید
سال پایه - ثابت در سال سوم = (رشد) در سال سوم

$$210 = 1710 - 1500 = \text{افزایش مقدار تولید (رشد) در سال سوم}$$

درس ۵

گزینه ۱۱

درسنامه:

مربوط به رفتار اقتصادی...	جهت منحنی (از چپ به راست)	رابطه مقدار با قیمت کالا
عرضه کنندگان تولید کنندگان فروشندهگان	صعودی (↑)	مستقیم قیمت ↑ عرضه ↑ قیمت ↓ عرضه ↓
تقاضا کنندگان درخواست کنندگان خریداران	نزولی (↓)	معکوس قیمت ↑ تقاضا ↓ قیمت ↓ تقاضا ↑

شیب نمودار منحنی، نزولی است و منحنی نزولی مربوط به «تقاضا» می باشد.
حرکت از نقطه B به A بیانگر کاهش قیمت (حرکت به سمت راست - پایین) و حرکت از نقطه D به N (حرکت به سمت چپ - بالا) بیانگر افزایش قیمت است.

درس ۹

گزینه ۲۱

الف)

چک پول + مجموع سپرده های مسکوکات + اسکناس = حجم پول
دیداری و شبه پول

$$5220 = 1450 + 2200 + 1500 + \left(\frac{1}{5} \times 1250\right) = \text{میزان حجم پول در گردش}$$

شبه پول + قرض الحسنه = حجم شبه پول
پس ابتدا باید میزان سپرده های شبه پول را محاسبه کنیم:

شبه پول + دیداری (جاری) = مجموع سپرده دیداری
و شبه پول

$$1500 = 350 + x \Rightarrow x = 1150$$

بنابراین حجم شبه پول برابر است با:

$$1450 + 1150 = 2600$$

سپرده های پس انداز + سپرده های پس انداز = میزان سپرده بلند مدت کوتاه مدت

$$1150 = 480 + ? \Rightarrow 1150 - 480 = 670$$